

**EKONOMICKÁ UNIVERZITA V BRATISLAVE
PODNIKOVĽHOSPODÁRSKA FAKULTA
SO SÍDLOM V KOŠICIACH**

Evidenčné číslo: 107005/B/2023/36122176492286212

**OBCHODOVANIE NA MEDZINÁRODNÝCH
FINANČNÝCH TRHOCH**

Bakalárska práca

**EKONOMICKÁ UNIVERZITA V BRATISLAVE
PODNIKOVĽOHOSPODÁRSKA FAKULTA
SO SÍDLOM V KOŠICIACH**

**OBCHODOVANIE NA MEDZINÁRODNÝCH
FINANČNÝCH TRHOCH**

Bakalárska práca

Študijný program:	obchodné podnikanie
Študijný odbor:	ekonómia a manažment
Školiace pracovisko:	Katedra obchodného podnikania
Vedúci záverečnej práce:	doc. Ing. Jozef Zuzik, PhD.

Košice 2023

Peter Konečný

Čestné vyhlásenie

Čestne vyhlasujem, že záverečnú prácu som vypracoval samostatne a že som uviedol všetku použitú literatúru.

Dátum: 16.02.2023

.....

(podpis študenta)

Podakovanie

Týmto sa chcem poďakovať doc. Ing. Jozef Zuzik, PhD. za venovaný čas, trpezlivosť v rámci usmernení, odbornej pomoci, ktoré mi poskytol pri kompletizácii tejto bakalárskej práce.

ABSTRAKT

KONEČNÝ, Peter: Obchodovanie na medzinárodných finančných trhoch – Ekonomická univerzita v Bratislave. Podnikovohospodárska fakulta so sídlom v Košiciach; Katedra obchodného podnikania. – Vedúci záverečnej práce: doc. Ing. Jozef Zuzik, PhD.. – Košice: PHF EU, 2023, počet strán 63.

Cieľom záverečnej práce je analýza a zhodnotenie vybraných investičných stratégií. Práca je rozdelená do 5 kapitol. Obsahuje 10 grafov, 25 tabuliek. Prvá kapitola sa v stručnosti zaoberá teoretickými základmi finančného trhu, finančnými centrami, investičnými analýzami a rozlišovaním medzi pasívnym a aktívnym monitorovaním fondu.

V ďalšej časti je identifikovaný hlavný cieľ tejto bakalárskej práce spolu s jeho jednotlivými aspektmi. Nasledujúca kapitola sa zameriava na popis metodiky výskumu a analytických postupov, ktoré sa v práci použijú.

Záverečná kapitola sa venuje výsledkom výskumu, pričom zohľadňuje aj súčasné udalosti na finančných trhoch.

Výsledkom riešenia danej problematiky je podrobné hodnotenie dosiahnutých výsledkov a porovnanie s odporúčaním pri rozhodovaní o výbere vhodnej formy správy retailových fondov.

Kľúčové slová:

finančný trh, investovanie, investičná stratégia

ABSTRACT

KONEČNÝ, Peter: Trading on international financial markets - University of Economics in Bratislava. Faculty of Business Administration based in Košice; Department of business entrepreneurship. – Supervisor of the final thesis: doc. Ing. Jozef Zuzik, PhD.. – Košice: PHF EU, 2023, number of pages 63.

The aim of the final thesis is the analysis and evaluation of selected investment strategies. The work is divided into 5 chapters. Contains 10 graphs, 25 tables. In the first chapter, we briefly deal with the theoretical foundations of the financial market, financial centres, investment analyses and the distinction between passive and active fund monitoring.

In the next part, the main goal of this bachelor thesis is identified together with its individual aspects. The next chapter focuses on the description of the research methodology and analytical procedures that will be used in the work.

The final chapter deals with the results of the research, taking into account current events in the financial markets.

The result of solving the given problem is a detailed evaluation of the achieved results and a comparison with the recommendation when deciding on the choice of a suitable form of management of retail funds.

Keywords:

financial market, investing, investment strategy

OBSAH

Úvod	11
1 Súčasný stav riešenej problematiky doma a v zahraničí.....	12
1.1 <i>Finančné trhy</i>	12
1.1.1 Akciové trhy (Stock Market)	13
1.1.2 Voľnopredajné trhy (Over-the-Counter Markets)	14
1.1.3 Dlhopisové trhy (Bond Markets)	15
1.1.4 Peňažné trhy (Money Market)	16
1.1.5 Trhy s derivátmi (Derivatives Markets)	17
1.1.6 Forexový trh (Forex Market)	17
1.1.7 Komoditné trhy (Commodities Markets)	18
1.1.8 Trhy s kryptomenami (Cryptocurrency Markets)	18
1.2 <i>Finančné centrá</i>	19
1.3 <i>Investičné skupiny</i>	20
1.3.1 Stratégie	22
1.3.2 Investičných metódach bežne používaných veľkými finančnými skupinami	23
1.3.3 Investičné rozhodnutia a ich potenciálne výhody	24
1.4 <i>Investičné analýzy</i>	25
1.5 <i>Typy investičných analýz</i>	25
1.5.1 Zhora nadol vs. zdola nahor	25
1.5.2 Fundamentálna vs. technická analýza	26
1.5.3 Technická analýza.....	26
1.6 <i>Pasívne vs. aktívne monitorovanie fondu</i>	26
1.6.1 Monitorovanie pasívnych fondov	26
1.6.2 Aktívne monitorovanie fondu	27
2 Cieľ práce	29
3 Metodika práce a metódy skúmania	30
4 Výsledky práce	31
4.1 <i>Kanadský trh</i>	31
4.1.1 Podiel na trhu	31
4.1.2 Tok finančných prostriedkov	33
4.1.3 Zloženie pasívnych fondov	35
4.1.4 Pomery nákladov na správu	35
4.2 <i>Americký trh</i>	37
4.2.1 Market Share	37

4.2.2	Tok finančných prostriedkov	40
4.3	<i>Svetové trhy okrem Severnej Ameriky</i>	42
4.3.1	Podiel na trhu	42
4.3.2	Tok finančných prostriedkov	44
4.4	<i>Svetové trhy</i>	46
4.4.1	Podiel na trhu	46
4.4.2	Tok finančných prostriedkov	48
5	Diskusia	50
5.1.1	Kanadské údaje o ETF	51
5.1.2	Údaje o kanadských podielových fondoch.....	53
5.1.3	Údaje o amerických ETF	55
5.1.4	Údaje amerického podielového fondu	57
	Záver	59
	Bibliografické zdroje	60

Zoznam grafov a zoznam tabuliek

Graf 1 Podiel pasívneho fondu na trhu v Kanade	33
Graf 2 Kanadský tok financií (miliardy CAD)	34
Graf 3 Podiel pasívnych fondov (%)	35
Graf 4 Ukazovatele vážených priemerných nákladov na správu pre pasívne a aktívne podielové fondy a ETF v Kanade	37
Graf 5 Podiel pasívnych investícií do fondov v USA.....	40
Graf 6 Tok finančných prostriedkov v USA (bilióny USD).....	41
Graf 7 Podiel na trhu pasívnych fondov – svet mimo Severnej Ameriky	44
Graf 8 Tok finančných prostriedkov - svet mimo Severnej Ameriky (bilióny USD)	45
Graf 9 Podiel na trhu pasívnych fondov – svet.....	48
Graf 10 Tok finančných prostriedkov – svet (miliardy USD)	49
Tabuľka 1 Aktíva pod správou v Kanade (miliardy CAD)	31
Tabuľka 2 Podiel na trhu - Kanada.....	32
Tabuľka 3 Kanadský tok financií (miliardy CAD).....	33
Tabuľka 4 Pomery nákladov na správu	36
Tabuľka 5 Aktíva pod správou v USA (bilióny USD)	38
Tabuľka 6 Trhový podiel — USA	39
Tabuľka 7 Tok financií v USA (miliardy USD).....	40
Tabuľka 8 Svet aktív pod správou zo Severnej Ameriky (bilióny USD)	42
Tabuľka 9 Podiel na svetovom trhu zo Severnej Ameriky	43
Tabuľka 10 Tok financií – svet mimo Severnej Ameriky (miliardy USD).....	44
Tabuľka 11 Aktíva pod správou – svet (bilióny USD).....	46
Tabuľka 12 Podiel na trhu — Svet	47
Tabuľka 13 Flow of Funds World (miliardy USD)	48

Tabuľka 14 Aktíva pod správou (miliardy CAD).....	51
Tabuľka 15 Podiel na trhu	51
Tabuľka 16 Tok financií (miliardy CAD)	52
Tabuľka 17 Aktíva pod správou (miliardy CAD).....	53
Tabuľka 18 Podiel na trhu	53
Tabuľka 19 Tok financií (miliardy CAD)	54
Tabuľka 20 Aktíva pod správou (miliardy USD)	55
Tabuľka 21 Podiel na trhu	55
Tabuľka 22 Tok financií (miliardy USD).....	56
Tabuľka 23 Aktíva pod správou (bilióny USD)	57
Tabuľka 24 Podiel na trhu	57
Tabuľka 25 Tok financií (miliardy USD).....	58

Zoznam skratiek a značiek

1. OTC - Over the counter trh nie je centralizovaný ani regulovaný, regulované sú iba inštitúcie, ktoré na tomto trhu pôsobia, ale to vždy podľa legislatívy krajiny, v ktorej pôsobia.
2. NYSE - New York Stock Exchange, je americká burza, ktorá sídli v New Yorku na Wall Street na Manhattane. Je považovaná za najväčšiu, najlikvidnejšiu a najznámejšiu burzu cenných papierov.
3. CDs - Certificates of deposit. Depozitný certifikát je obligačný, časovo obmedzený cenný papier, ktorého emitentom je finančná inštitúcia, najčastejšie banka, a držiteľom jej klient.
4. REIT - Realitný investičný fond je spoločnosť, ktorá vlastní, prevádzkuje alebo financuje nehnuteľnosti generujúce príjem.
5. ETF - Exchange-traded fund sú fondy určené pre drobných aj inštitucionálnych investorov, ktoré sú, rovnako ako klasické majetkové fondy kolektívneho investovania, tvorené majetkom skladajúcim sa z rôznych aktív.
6. MER - Management Expense Ratios (Pomery nákladov na správu)
7. CAD - Canadian Dollar (Kanadský dolár)
8. USD – American dollar (Americký dolár)

Úvod

V súčasnom dynamickom svete je finančný trh neodmysliteľnou súčasťou ekonomického systému. Jeho vplyv je taký rozsiahly, že ovplyvňuje nielen podnikanie a hospodársky rast, ale aj každodenný život jednotlivcov. Preto je nepochybné, že štúdia finančného trhu a jeho problematiky je nevyhnutná pre každého, kto sa zaujíma o ekonomiku a obchodné prostredie.

Táto bakalárska práca sa zaoberá práve týmito aspektmi finančného trhu. Cieľom tejto práce je preskúmať a analyzovať jeho fungovanie, trendy a vplyv na ekonomické procesy. Bude sa venovať nielen hlavným aktérom finančného trhu, ako sú banky, poisťovne a investičné spoločnosti, ale aj rôznym finančným nástrojom a obchodným stratégiám, ktoré využívajú obchodníci a investori.

V rámci práce budú skúmané aj faktory, ktoré ovplyvňujú stabilitu finančného trhu a jeho odolnosť voči vnútorným aj vonkajším šokom. Bude sa analyzovať vplyv regulačného prostredia a dozorných orgánov na fungovanie finančného trhu a ochranu záujmov spotrebiteľov.

Napriek rôznorodosti finančných trhov na celom svete existuje mnoho spoločných výziev, ktoré si vyžadujú pozornosť a riešenie. Medzi tieto výzvy patria napríklad finančná stabilita, transparentnosť, ochrana investorov, boj proti korupcii a podvodom, a v neposlednom rade aj otázka udržateľného investovania.

Táto bakalárska práca je dôležitým krokom v pochopení a analýze problematiky finančného trhu. Bude prispievať k rozšíreniu vedomostí o jeho fungovaní, trendoch a výzvach, a ponúkne možné riešenia na zlepšenie a posilnenie finančného systému. Je dôležité si uvedomiť, že lepšie pochopenie finančného trhu môže mať pozitívny vplyv na ekonomiku a spoločnosť ako celok.

V nasledujúcich kapitolách tejto práce budú podrobne preskúmané jednotlivé aspekty finančného trhu a jeho problematiky. Bude sa v ňom skúmať jeho vplyv na podnikanie, hospodársky rast a jednotlivcov. Taktiež sa budú analyzovať rôzne obchodné stratégie a finančné nástroje, ako aj regulačné prostredie a ochrana záujmov spotrebiteľov.

1 Súčasný stav riešenej problematiky doma a v zahraničí

Investovanie do finančných skupín má dlhé a zložité historické pozadie. Jeden z prvých príkladov možno sledovať v 17. storočí, kedy bol v Amsterdame založený prvý moderný akciový trh. Odvtedy sa investovanie do finančných skupín stalo bežnou praxou na celom svete, pretože ľudia sa snažia zväčšiť svoje bohatstvo využívaním odborných znalostí a zdrojov veľkých finančných inštitúcií.

Počas 19. a na začiatku 20. storočia sa finančné skupiny ako J.P. Morgan a Goldman Sachs ukázali ako dominantní hráči vo svete financií, ktorí poskytovali financie na veľké projekty, ako je výstavba železníc a rozvoj energetického sektora. V 21. storočí finančné skupiny naďalej zohrávali ústrednú úlohu na globálnych trhoch a poskytovali celý rad služieb vrátane investičného bankovníctva, správy majetku a poistenia.

Investovanie do finančných skupín však nebolo vždy bezproblémové. Veľké finančné krízy, ako napríklad Veľká hospodárska kríza v 30. rokoch 20. storočia a globálna finančná kríza v roku 2008, spôsobili investorom značné narušenie a straty, čo viedlo k zvýšenej regulácii a dohľadu nad finančným sektorom.

Dnes, s rozmachom technológií a narastajúcou globalizáciou trhov, sa investovanie do finančných skupín stalo dostupnejšie pre širší okruh jednotlivcov a inštitúcií. Riziká a potenciálne prínosy takýchto investícií však zostávajú zložité a mnohostranné, čo si vyžaduje starostlivú analýzu a zváženie celého radu faktorov. (ALIBER, KINDLEBERGER, 2015)

1.1 Finančné trhy

Finančné trhy sú platformy, kde sa kupujúci a predávajúci stretávajú, aby obchodovali s finančnými nástrojmi, ako sú akcie, dlhopisy, meny, komodity, kryptomeny a deriváty. Tieto trhy zohrávajú kľúčovú úlohu v ekonomike tým, že uľahčujú alokáciu kapitálu od tých, ktorí ho majú, k tým, ktorí ho potrebujú.

Jednou z najdôležitejších funkcií finančných trhov je poskytnúť podnikom a vládam prístup k finančným prostriedkom, ktoré potrebujú na investovanie a rast. Prostredníctvom vydávania akcií a dlhopisov môžu spoločnosti získavať kapitál na financovanie nových projektov a rozširovanie svojich operácií, zatiaľ čo vlády môžu financovať verejné projekty, ako je rozvoj infraštruktúry a vzdelávanie.

Finančné trhy okrem poskytovania prístupu ku kapitálu pomáhajú aj pri uľahčovaní riadenia rizík. Tým, že tieto trhy umožňujú investorom nakupovať a predávať finančné nástroje, ako sú opcie a termínované zmluvy, pomáhajú jednotlivcom a podnikom riadiť ich vystavenie sa finančnému riziku.

Ďalšou dôležitou funkciou finančných trhov je poskytovanie likvidity, čo sa týka jednoduchosti, s akou je možné nakupovať a predávať aktíva bez ovplyvnenia ich trhovej ceny. Prítomnosť likvidného trhu uľahčuje investorom nakupovať a predávať finančné nástroje rýchlo a efektívne, čím sa znižujú náklady na obchodovanie a zvyšuje sa efektívnosť trhu.

Celkovo zohrávajú finančné trhy rozhodujúcu úlohu vo fungovaní ekonomiky tým, že poskytujú prístup ku kapitálu, uľahčujú riadenie rizík a poskytujú likviditu. (CHOVANCOVÁ, 2006)

1.1.1 Akciové trhy (Stock Market)

Akciové trhy sa považujú za jeden z najrozšírenejších typov finančných trhov a slúžia ako platformy, na ktorých môžu spoločnosti získavať kapitál vydávaním a predajom svojich akcií verejnosti. Proces získavania kapitálu začína prvotnou verejnou ponukou (IPO), v rámci ktorej spoločnosti ponúkajú svoje akcie na predaj verejnosti. S akciami sa potom obchoduje na sekundárnom trhu, kde sa kupujúci a predávajúci zapájajú do nákupných a predajných aktivít.

Existujú rôzne typy akciových trhov, ktoré sa líšia v závislosti od ich veľkosti, objemu obchodovania a regulačných požiadaviek. Kótované burzy, ako je New York Stock Exchange (NYSE) alebo Nasdaq, sú vysoko regulované a poskytujú centrálné miesto pre obchodovanie s cennými papiermi. Na druhej strane mimoburzové (OTC) trhy fungujú mimo centrálnej burzy a zvyčajne zahŕňajú menej prísne regulačné požiadavky.

Akciový trh zohráva v ekonomike kľúčovú úlohu a slúži ako barometer celkového zdravia ekonomiky. Je to preto, že ceny akcií sú často vnímané ako odraz finančného zdravia spoločnosti a kolektívna výkonnosť akcií môže poskytnúť pohľad do širšieho ekonomického prostredia. Okrem toho akciový trh poskytuje investorom príležitosť generovať kapitálové zisky a výnosy z dividend, ako aj možnosť diverzifikovať svoje portfóliá a riadiť riziko.

Medzi typických účastníkov akciového trhu patria individuálni investori a obchodníci, ako aj inštitucionálni investori, ako sú dôchodkové fondy a podielové fondy.

Tvorcovia trhu a špecialisti sú zodpovední za udržiavanie likvidity na trhu, čím zabezpečujú, že je vždy pripravená zásoba kupujúcich a predávajúcich. Sprostredkovatelia, ako sú makléri a predajcovia, uľahčujú obchody medzi kupujúcimi a predávajúcimi a zarábajú na týchto obchodoch provízie.

Stručne povedané, akciové trhy sú základnou súčasťou globálneho finančného systému a poskytujú spoločnostiam prostriedky na získavanie kapitálu a investorom príležitosti generovať príjem a riadiť riziko. Hoci akciový trh môže podliehať výkyvom a volatilita, zostáva kľúčovou hybnou silou hospodárskeho rastu a prosperity. (GLADIŠ, 2021)

1.1.2 Vol'nopredajné trhy (Over-the-Counter Markets)

Mimoburzový (OTC) trh je decentralizovaný finančný trh, ktorý funguje elektronicky a bez fyzického umiestnenia. Na tomto type trhu účastníci obchodujú s cennými papiermi priamo medzi dvoma stranami bez účasti makléra. Na OTC trhoch sa obchoduje s celým radom finančných nástrojov, ako sú akcie, dlhopisy, meny, komodity a deriváty.

Zatiaľ čo niektoré akcie možno obchodovať na OTC trhoch, väčšina obchodov s akciami sa uskutočňuje prostredníctvom búrz cenných papierov. Mimoburzové trhy sa často využívajú na obchodovanie s menšími alebo rizikovejšími spoločnosťami, ktoré nespĺňajú požiadavky na kótovanie pre burzy. V niektorých prípadoch sa spoločnosti môžu rozhodnúť obchodovať na OTC trhoch, pretože to môže byť rýchlejšie a lacnejšie ako kótovanie na burze.

OTC trhy sa však častejšie spájajú s obchodovaním s derivátmi, ako sú swapy, opcie a forwardové zmluvy. Tieto trhy sú výlučne OTC a tvoria dôležitý segment finančných trhov.

Jedným z významných rozdielov medzi OTC trhmi a burzami je úroveň regulácie. Burzy sú prísne regulované a podliehajú dohľadu regulačných orgánov, ako je Komisia pre cenné papiere a burzu (SEC) v Spojených štátoch. OTC trhy sú na druhej strane menej regulované a nepodliehajú rovnakej úrovni dohľadu. To môže viesť k nedostatočnej transparentnosti a zvýšenému riziku pre investorov.

Okrem toho, OTC trhy sú vo všeobecnosti menej likvidné ako burzy. To znamená, že môže byť ťažšie kúpiť alebo prediť cenné papiere za primeranú cenu. Ceny na

mimoburzových trhoch môžu byť tiež volatilnejšie, keďže je tu menšia hĺbka trhu a menej účastníkov na poskytovanie likvidity.

Vo všeobecnosti OTC trhy zohrávajú dôležitú úlohu na finančných trhoch, najmä pri obchodovaní s derivátmi. Vo všeobecnosti sa však považujú za rizikovejšie a menej transparentné ako burzy a investori by mali byť pri obchodovaní na týchto trhoch opatrní. (JÍLEK, 2009)

1.1.3 Dlhopisové trhy (*Bond Markets*)

Dlhopisy sú typom finančného nástroja, ktorý používajú na získavanie kapitálu subjekty, ako sú korporácie, obce, štáty a suverénne vlády. Dlhopis je v podstate zmluva medzi dlžníkom a veriteľom, kde dlžník je emitent dlhopisu a veriteľ je investor, ktorý dlhopis kupuje. V tejto zmluve sa emitent zaväzuje zaplatiť investorovi stanovenú úrokovú sadzbu počas stanoveného časového obdobia a na konci tohto obdobia sa emitent zaväzuje splatiť požičanú istinu.

Úroková sadzba, ktorú emitent platí investorovi, sa nazýva kupónová sadzba a je fixná v čase vydania dlhopisu. Doba trvania dlhopisu je tiež stanovená v čase emisie a môže sa pohybovať od niekoľkých mesiacov až po niekoľko rokov alebo dokonca desaťročí.

Dlhopisy sa zvyčajne vydávajú vo veľkých nominálnych hodnotách, ako napríklad 1 000 alebo 10 000 USD, vďaka čomu sú dostupné predovšetkým pre inštitucionálnych investorov a jednotlivcov s vysokým čistým majetkom. Dajú sa však kúpiť a predávať aj v menších nominálnych hodnotách na sekundárnom trhu.

Jedným z najznámejších trhov s dlhopismi je trh štátnych dlhopisov Spojených štátov amerických, kde vláda USA vydáva dlhopisy na financovanie svojich operácií a platby za programy ako sociálne zabezpečenie a Medicare. Štátne dlhopisy sú považované za jednu z najbezpečnejších investícií, pretože sú podporované plnou vierou a kreditom americkej vlády.

Medzi ďalšie typy dlhopisov patria podnikové dlhopisy, komunálne dlhopisy a štátne dlhopisy. Podnikové dlhopisy vydávajú spoločnosti na financovanie svojich operácií alebo na financovanie projektov expanzie, zatiaľ čo komunálne dlhopisy vydávajú štátne a miestne vlády na financovanie infraštruktúrnych projektov, ako sú diaľnice, mosty a školy. Štátne dlhopisy vydávajú vlády cudzích krajín na získanie kapitálu.

Vo všeobecnosti sa dlhopisy považujú za menej rizikovú investíciu ako akcie, keďže platby úrokov a splácanie istiny sú zmluvne viazané. Z dlhodobého hľadiska však zvyčajne ponúkajú nižšie výnosy ako akcie. Trh s dlhopismi je dôležitou súčasťou celkového finančného trhu a zohráva kľúčovú úlohu pri pomoci subjektom všetkých typov a veľkostí získať kapitál, ktorý potrebujú na rast a prosperitu. (SYROVÝ, 2022)

1.1.4 Peňažné trhy (Money Market)

Peňažné trhy sú finančné trhy, na ktorých sa obchoduje s krátkodobými, vysoko likvidnými finančnými nástrojmi. Nástroje obchodované na týchto trhoch majú splatnosť kratšiu ako jeden rok, vďaka čomu sú ideálne pre investorov, ktorí hľadajú bezpečné miesto na zaparkovanie svojich peňazí na krátke časové obdobia.

Peňažné trhy sa líšia od kapitálových trhov, na ktorých sa obchoduje s dlhodobejšími finančnými nástrojmi, ako sú akcie a dlhopisy. Na rozdiel od kapitálových trhov sa peňažné trhy vyznačujú vysokým stupňom bezpečnosti a relatívne nízkymi úrokovými výnosmi.

Peňažné trhy fungujú na veľkoobchodnej aj maloobchodnej úrovni. Na veľkoobchodnej úrovni peňažné trhy zahŕňajú veľkoobjemové obchody medzi inštitúciami a obchodníkmi, ako sú komerčné banky, investičné banky a iné finančné inštitúcie. Tieto obchody sú zvyčajne za veľké sumy peňazí a zahŕňajú nástroje, ako sú vkladové certifikáty, obchodné cenné papiere a dohody o spätnom odkúpení.

Na maloobchodnej úrovni peňažné trhy zahŕňajú podielové fondy peňažného trhu a účty peňažného trhu. Podielové fondy peňažného trhu sú podielové fondy, ktoré investujú do krátkodobých cenných papierov s nízkym rizikom, ako sú štátne dlhopisy a komerčné cenné papiere. Sú obľúbenou investičnou možnosťou pre individuálnych investorov, pretože ponúkajú vysoký stupeň bezpečnosti a likvidity, pričom stále poskytujú vyšší výnos ako tradičné sporiace účty. Účty peňažného trhu sú na druhej strane úročené účty, ktoré si môžu otvoriť klienti bánk a ktoré ponúkajú bezpečné miesto na zaparkovanie svojich prostriedkov a zároveň zarábajú miernu úrokovú sadzbu.

Individuálni investori môžu tiež investovať na peňažných trhoch nákupom krátkodobých vkladových certifikátov (certificates of deposit - CDs), komunálnych poukázok alebo amerických štátnych pokladničných poukázok. Krátkodobé CDs sú termínované vklady so splatnosťou od niekoľkých dní do roka, kým komunálne zmenky sú krátkodobé dlhové nástroje vydané štátnou správou a samosprávou na financovanie ich

prevádzky. Americké štátne pokladničné poukážky, známe aj ako štátne pokladničné poukážky, sú krátkodobé dlhové nástroje vydané vládou USA na financovanie jej operácií a sú považované za jednu z najbezpečnejších investícií na svete.

Celkovo sú peňažné trhy dôležitou súčasťou globálneho finančného systému a poskytujú investorom bezpečné a likvidné miesto na zaparkovanie svojich finančných prostriedkov na krátke časové obdobia, pričom dosahujú mierny výnos. (REJNUŠ, 2016)

1.1.5 Trhy s derivátmi (Derivatives Markets)

Trh s derivátmi poskytuje investorom možnosť zaistiť riziko alebo špekulovať na pohyby cien bez toho, aby priamo vlastnili podkladové aktívum. Napríklad investor, ktorý drží veľkú pozíciu v konkrétnej akcii, môže chcieť zabezpečiť svoje riziko kúpou predajnej opcie, ktorá by poskytla ochranu pred poklesom hodnoty akcie. Alternatívne sa investor môže domnievať, že hodnota konkrétnej komodity alebo meny sa zvýši a kúpi futures kontrakt alebo kúpnu opciu.

Trh s derivátmi je svojou povahou globálny a funguje 24 hodín denne, čo investorom umožňuje obchodovať zmluvy založené na aktívach z celého sveta. Je to tiež trh s vysokou pákou, čo znamená, že investori môžu kontrolovať veľké množstvo podkladových aktív s relatívne malou investíciou. To môže viesť k značným ziskom, ale aj značným stratám, ak sa trh pohne proti investorovi.

Okrem futures a opcií zahŕňa trh s derivátmi aj ďalšie produkty, ako sú swapy, ktoré zahŕňajú výmenu peňažných tokov na základe úrokových sadzieb alebo iných premenných, a úverové deriváty, ktoré umožňujú investorom zabezpečiť sa proti riziku nesplatenia dlhových cenných papierov. (JÍLEK, 2010)

1.1.6 Forexový trh (Forex Market)

Na devízovom trhu obchodníci používajú menové páry na špekuláciu o smere výmenných kurzov. Najčastejšie obchodované meny sú americký dolár, euro, japonský jen, britská libra, švajčiarsky frank, kanadský dolár, austrálsky dolár a novozélandský dolár. Výmenný kurz jednej meny k druhej je určený ponukou a dopytom, ako aj rôznymi ekonomickými a politickými faktormi, ako sú úrokové sadzby, inflácia, geopolitické udalosti a vládna politika.

Jednou z unikátnych vlastností devízového trhu je dostupnosť pákového efektu, ktorý umožňuje obchodníkom kontrolovať väčšie pozície s menším množstvom kapitálu. To môže viesť k značným ziskom, ale nesie so sebou aj vysoký stupeň rizika. Forex obchodníci môžu tiež používať rôzne stratégie na obchodovanie, ako je technická analýza, fundamentálna analýza a obchodovanie so správami.

Forexový trh je otvorený 24 hodín denne, 5 dní v týždni, čo umožňuje obchodníkom obchodovať kedykoľvek a kdekoľvek na svete. Vzhľadom na globálnu povahu trhu je vždy niekde na svete otvorený trh, ktorý obchodníkom poskytuje bohaté obchodné príležitosti. Devízový trh tiež zohráva kľúčovú úlohu pri uľahčovaní medzinárodného obchodu a investícií, ako aj poskytovaní prostriedkov jednotlivcom a inštitúciám na riadenie menového rizika. (HORNER, HARTMAN, 2021)

1.1.7 Komoditné trhy (Commodities Markets)

Komoditné trhy sú miesta, kde sa výrobcovia a spotrebitelia stretávajú, aby si vymenili fyzické komodity, ako sú poľnohospodárske produkty (napr. kukurica, dobytok, sójové bôby), energetické produkty (ropa, plyn, uhlíkové kredity), drahé kovy (zlato, striebro, platina) alebo „mäkké“ komodity (ako je bavlna, káva a cukor). Sú známe ako spotové komoditné trhy, kde sa fyzický tovar vymieňa za peniaze.

Prevažná časť obchodovania s týmito komoditami sa však uskutočňuje na trhoch s derivátmi, ktoré využívajú spotové komodity ako podkladové aktíva. Forwardy, futures a opcie na komodity sa vymieňajú ako OTC, tak aj na kótovaných burzách po celom svete. (VESELÁ, 2015)

1.1.8 Trhy s kryptomenami (Cryptocurrency Markets)

Zavedenie kryptomien narušilo tradičný finančný systém a spochybnilo koncept centralizovaného bankovníctva. Bitcoin, prvá a najznámejšia kryptomena, bola vytvorená v roku 2009 neznámou osobou alebo skupinou pod pseudonymom Satoshi Nakamoto. Ide o decentralizovanú digitálnu menu, ktorá funguje nezávisle od akejkoľvek centrálnej banky alebo vlády. Namiesto toho je založený na sieti peer-to-peer, ktorá umožňuje používateľom odosielať a prijímať platby bez sprostredkovateľov.

Okrem bitcoinu sú teraz k dispozícii tisíce ďalších kryptomien, z ktorých každá má svoje jedinečné vlastnosti a prípady použitia. Ethereum je napríklad platforma založená na

blockchaine, ktorá umožňuje vytváranie decentralizovaných aplikácií a smart kontraktov. Medzi ďalšie populárne kryptomeny patria Cardano, Polygon a Solana.

Kryptomeny sa obchodujú na rôznych online burzách, ktoré poskytujú platformu pre kupujúcich a predávajúcich na výmenu kryptomien za fiat meny alebo iné digitálne aktíva. Tieto výmeny však nie sú bez rizík. Sú zraniteľné voči hackerom a podvodom a vyskytlo sa niekoľko významných incidentov, pri ktorých boli burzy napadnuté, čo malo za následok stratu kryptomien v hodnote miliónov dolárov.

Na vyriešenie týchto obáv vznikli decentralizované burzy, ktoré používateľom umožňujú obchodovať s kryptomenami bez toho, aby sa pri uľahčovaní transakcií spoliehali na centrálny orgán. Namiesto toho tieto burzy fungujú na báze peer-to-peer, pričom používatelia medzi sebou priamo interagujú pri nákupe a predaji kryptomien.

Okrem spotového obchodovania je teraz na viacerých burzách dostupné aj obchodovanie s futures a opciami hlavných kryptomien. Tieto finančné nástroje umožňujú obchodníkom špekulovať na budúcu cenu kryptomien a možno ich použiť na zaistenie proti volatilitu trhu. Prinášajú však aj svoje riziká a na efektívne využitie si vyžadujú určitú úroveň odborných znalostí. (LÁNSKÝ, 2018)

1.2 Finančné centrá

Finančné centrá sú geografické lokality, kde sa sústreďuje široká škála finančných aktivít. Tieto činnosti môžu zahŕňať bankovníctvo, investície, obchodovanie s cennými papiermi, poistenie a iné súvisiace finančné služby. Tieto centrá slúžia ako centrá pre finančné aktivity, spájajú investorov, veriteľov a dlžníkov z celého sveta. Hrajú kľúčovú úlohu v globálnej ekonomike tým, že uľahčujú tok kapitálu a finančných služieb medzi krajinami a regiónmi.

Na celom svete existuje niekoľko kľúčových finančných centier, z ktorých každé má svoje vlastné jedinečné vlastnosti a špeciality. Medzi najvýznamnejšie finančné centrá patria New York City, Londýn, Hongkong, Tokio, Singapur a Zürich. Každé z týchto centier má dlhú históriu finančných inovácií a rozvoja a každé zohralo významnú úlohu pri formovaní moderného finančného prostredia.

Finančné centrá sa zvyčajne vyznačujú koncentráciou finančných inštitúcií a príbuzných podnikov. Tieto inštitúcie môžu zahŕňať banky, investičné spoločnosti, hedžové fondy, poisťovne a iných poskytovateľov finančných služieb. Prítomnosť týchto inštitúcií

vytvára kritické množstvo finančných aktivít, ktoré priťahujú investorov, podniky a iných účastníkov finančného trhu.

Jednou z kľúčových výhod finančných centier je ich schopnosť poskytovať prístup ku kapitálu a finančným službám v celosvetovom meradle. Pre podniky, ktoré hľadajú financovanie, môžu finančné centrá ponúkať celý rad možností financovania vrátane tradičných bankových úverov, rizikového kapitálu, súkromného kapitálu a ponúk na verejnom trhu. Podobne majú investori prístup k rôznym investičným príležitostiam, od akcií a dlhopisov až po nehnuteľnosti a alternatívne investície.

Okrem poskytovania prístupu ku kapitálu a finančným službám slúžia finančné centrá aj ako centrá finančnej inovácie a rozvoja. Mnohé z najinovatívnejších finančných produktov a služieb na svete boli vyvinuté vo finančných centrách vrátane nových finančných nástrojov, platobných systémov a stratégií riadenia rizík. Táto inovácia je poháňaná blízkosťou finančných inštitúcií, čo uľahčuje spoluprácu a zdieľanie nápadov medzi účastníkmi odvetvia.

Vo všeobecnosti zohrávajú finančné centrá rozhodujúcu úlohu v globálnej ekonomike tým, že uľahčujú tok kapitálu a finančných služieb medzi krajinami a regiónmi. Poskytujú prístup ku kapitálu a finančným službám v celosvetovom meradle, podporujú finančné inovácie a rozvoj a pomáhajú formovať moderné finančné prostredie. (KOTLEBOVÁ, 2004)

1.3 Investičné skupiny

Investičné skupiny sú organizácie, ktoré sú vytvorené s cieľom spojiť kapitál od viacerých investorov za účelom investovania do rôznych finančných aktivít. Môžu byť vytvorené ako partnerstvá, spoločnosti s ručením obmedzeným (LLC) alebo korporácie a ich členmi môžu byť jednotlivci, inštitúcie alebo oboje.

Jednou z hlavných výhod investovania do investičnej skupiny je diverzifikácia. Zlúčením kapitálu od viacerých investorov môžu investičné skupiny investovať do celého radu aktivít a odvetví, čo pomáha rozložiť riziko a znížiť vplyv každej jednotlivkej investície na celkové portfólio. To môže pomôcť chrániť investorov pred volatilitou trhu a poskytnúť stabilnejšie výnosy v priebehu času.

Ďalšou výhodou investovania do investičnej skupiny je prístup k profesionálnej správe investícií. Investičné skupiny zvyčajne zamestnávajú skúsených investičných profesionálov, ktorí majú znalosti a odborné znalosti na prijímanie informovaných investičných rozhodnutí a správu portfólia v mene investorov. To môže byť obzvlášť atraktívne pre individuálnych investorov, ktorí nemusia mať čas alebo odborné znalosti na efektívne riadenie svojich vlastných investícií.

Investičné skupiny môžu tiež ponúkať prístup k investičným príležitostiam, ktoré nemusia byť dostupné individuálnym investorom. Niektoré investičné skupiny sa napríklad môžu zamerať na investície do private equity, ktoré zahŕňajú investovanie do súkromne vlastnených spoločností, ktoré nie sú verejne obchodovateľné. Tieto investície môžu ponúkať vyššie potenciálne výnosy, ale tiež prinášajú vyššie riziká.

Existuje mnoho rôznych typov investičných skupín, z ktorých každá má svoje vlastné jedinečné vlastnosti a investičné stratégie. Niektoré z najbežnejších typov investičných skupín zahŕňajú:

Podielové fondy: Ide o investičné skupiny, ktoré združujú peniaze od viacerých investorov na investovanie do portfólia akcií, dlhopisov alebo iných finančných aktív.

Hedžové fondy: Ide o investičné skupiny, ktoré investujú do rôznych finančných aktív s cieľom generovať vysoké výnosy pri riadení rizika.

Fondy súkromného kapitálu: Ide o investičné skupiny, ktoré investujú do súkromných spoločností s cieľom vytvárať vysoké výnosy tým, že sa aktívne podieľajú na riadení a raste spoločností.

Realitné investičné fondy (REIT): Ide o investičné skupiny, ktoré investujú do nehnuteľností, ako sú bytové domy, kancelárske budovy alebo nákupné centrá, s cieľom generovať príjem z prenájmu a zhodnocovať kapitál.

Fondy rizikového kapitálu: Ide o investičné skupiny, ktoré investujú do spoločností v počiatočnom štádiu s vysokým potenciálom rastu, zvyčajne v technologickom alebo biotechnologickom sektore.

Pred investovaním je dôležité preskúmať a starostlivo vyhodnotiť investičné skupiny, pretože môžu niesť značné riziká a poplatky. Investori by si pred investovaním mali byť vedomí investičnej stratégie, záznamov a regulačných požiadaviek investičnej skupiny. Mali by si byť vedomí aj možných daňových dôsledkov investovania do investičnej skupiny,

ako aj všetkých potenciálnych konfliktov záujmov, ktoré môžu vzniknúť medzi investičnou skupinou a jej investormi. (JÍLEK, 2009)

1.3.1 Stratégie

Investičné stratégie najväčších investičných spoločností sa môžu značne líšiť, ale niektoré z najbežnejších stratégií zahŕňajú:

Rastové investície: Táto stratégia zahŕňa investovanie do spoločností, od ktorých sa očakáva, že budú rásť rýchlejšie ako celkový trh. Dôraz sa kladie na spoločnosti so silným potenciálom rastu výnosov a vysokým rastom výnosov.

Hodnotové investovanie: Táto stratégia zahŕňa investovanie do podhodnotených spoločností, ktoré majú nízky pomer ceny k zisku, nízky pomer ceny k účtovnej hodnote a vysoký dividendový výnos. Cieľom je nakúpiť tieto akcie so zľavou a predat' ich, keď bude realizovaná ich skutočná hodnota.

Investovanie príjmov: Táto stratégia zahŕňa investovanie do cenných papierov, ktoré poskytujú stály tok príjmov, ako sú dlhopisy, akcie vyplácajúce dividendy a investičné fondy nehnuteľností (REIT). Cieľom je generovať stabilnú návratnosť investícií.

Indexové investovanie: Táto stratégia zahŕňa investovanie do portfólia akcií, ktoré sleduje špecifický trhový index, ako napríklad S&P 500. Cieľom je vyrovnať výkonnosť celkového trhu a minimalizovať investičné riziko.

Momentum investing: Táto stratégia zahŕňa investovanie do cenných papierov, ktoré v poslednom čase dosahovali dobré výsledky a očakáva sa, že budú naďalej dobre fungovať aj v blízkej budúcnosti. Zameriava sa na spoločnosti s vysokým rastom výnosov a ziskov.

ESG Investing: Táto stratégia zahŕňa investovanie do spoločností, ktoré majú silné environmentálne, sociálne a riadiace (ESG) postupy. Cieľom je investovať do spoločností, ktoré sa zaviazali dodržiavať udržateľné postupy a od ktorých sa očakáva, že budú dlhodobo fungovať dobre.

Stojí za zmienku, že mnohé investičné spoločnosti používajú vo svojich investičných portfóliách kombináciu týchto stratégií. (KOHOUT, 2013)

1.3.2 Investičných metódach bežne používaných veľkými finančnými skupinami

Aktívne riadenie: Zahŕňa aktívne nakupovanie a predaj aktív s cieľom poraziť trh a vytvárať vyššie výnosy. Táto stratégia si vyžaduje rozsiahly výskum, analýzy a trhové znalosti.

Pasívna správa: Táto stratégia zahŕňa investovanie do diverzifikovaného portfólia aktív, ktoré sledujú trhový index, ako je napríklad S&P 500. Táto stratégia sa často používa na vytváranie konzistentných, dlhodobých výnosov s nižšími poplatkami za správu.

Hedžové fondy: Hedžové fondy sú investičné fondy, ktoré využívajú pokročilé obchodné stratégie a techniky, ako je predaj nakrátko a deriváty, na generovanie vysokých výnosov pre investorov. Tieto fondy sú vo všeobecnosti dostupné len pre akreditovaných investorov z dôvodu ich vysokých minimálnych investičných požiadaviek.

Súkromný kapitál: Spoločnosti súkromného kapitálu investujú do súkromne vlastnených spoločností alebo získavajú verejne obchodované spoločnosti a berú ich ako súkromné. Cieľom týchto firiem je vytvárať vysoké výnosy zlepšovaním výkonnosti spoločností, do ktorých investujú, prostredníctvom reštrukturalizácie, zefektívnenia a iných prevádzkových zlepšení.

Rizikový kapitál: Firmy rizikového kapitálu investujú do spoločností v počiatočnom štádiu s vysokým rastovým potenciálom výmenou za vlastníctvo akcií. Tieto firmy sa zvyčajne aktívne podieľajú na riadení spoločností, do ktorých investujú, aby im pomohli rásť a uspieť.

Realitné investičné fondy (REIT): REIT sú investičné fondy, ktoré investujú do nehnuteľností generujúcich príjem, ako sú bytové komplexy, kancelárske budovy a nákupné centrá. REIT môžu poskytnúť investorom expozíciu na trhu s nehnuteľnosťami bez potreby nákupu a správy jednotlivých nehnuteľností.

Je dôležité poznamenať, že každá finančná skupina môže mať jedinečnú investičnú stratégiu a metodiku, ktorá je prispôbená ich špecifickým cieľom a zámerom. Ako pri každej investícii, aj tu je dôležité pred investovaním dôkladne preskúmať a pochopiť riziká a potenciálne odmeny. (KNÁPKOVÁ, 2017)

1.3.3 Investičné rozhodnutia a ich potenciálne výhody

Akcie: Investovanie do akcií môže poskytnúť potenciálny dlhodobý rast a zhodnotenie kapitálu. Akcie sa dajú nakupovať a predávať relatívne jednoducho a investori môžu diverzifikovať svoje držby naprieč rôznymi odvetviami a sektormi.

Dlhopisy: Investovanie do dlhopisov môže poskytnúť stály tok príjmu prostredníctvom úrokových platieb. Dlhopisy sa vo všeobecnosti považujú za menej rizikové ako akcie, ale môžu ponúkať nižšie potenciálne výnosy.

Podielové fondy: Investovanie do podielových fondov môže poskytnúť diverzifikáciu naprieč rôznymi triedami aktív a investičnými štýlmi. Podielové fondy sú riadené investičnými profesionálmi, ktorí prijímajú investičné rozhodnutia v mene investorov fondu.

Fondy obchodované na burze (ETF): ETF sú podobné podielovým fondom, ale možno ich kupovať a predávať ako jednotlivé akcie. Ponúkajú investorom vystavenie sa širokej škále tried aktív a investičných štýlov.

Nehnuteľnosti: Investovanie do nehnuteľností môže poskytnúť potenciálny dlhodobý rast a príjem z prenájmu. Investície do nehnuteľností môžu zahŕňať vlastníctvo nehnuteľností na prenájom, investovanie do realitných investičných trustov (REIT) alebo nákup a prevracanie nehnuteľností.

Alternatívne investície: Alternatívne investície môžu zahŕňať komodity, hedžové fondy, súkromný kapitál a iné netradičné investície. Tieto investície môžu ponúkať potenciál vysokých výnosov, ale často prinášajú vyššie poplatky a väčšie riziko.

V konečnom dôsledku najlepšie investičné rozhodnutie pre investora závisí od jeho individuálnych cieľov, tolerancie rizika a investičného časového horizontu. Diverzifikované portfólio, ktoré zahŕňa kombináciu rôznych investícií, môže pomôcť znížiť riziko a potenciálne poskytnúť vyššie výnosy z dlhodobého hľadiska. Je dôležité preskúmať a porozumieť rizikám a potenciálnym výnosom z akejkoľvek investície ešte predtým, ako pridelíte prostriedky. Požiadanie o radu finančného poradcu môže byť tiež užitočné pri prijímaní informovaných investičných rozhodnutí. (HOWELLS, 2007)

1.4 Investičné analýzy

Investičná analýza je široký pojem pre mnoho rôznych metód hodnotenia investícií, priemyselných odvetví a ekonomických trendov. Môže zahŕňať zmapovanie minulých výnosov s cieľom predpovedať budúcu výkonnosť, výber typu investície, ktorý najlepšie vyhovuje potrebám investora, alebo vyhodnotenie jednotlivých cenných papierov, ako sú akcie a dlhopisy, s cieľom určiť ich riziká, výnosový potenciál alebo pohyby cien.

Cieľom investičnej analýzy je určiť, ako pravdepodobne bude investícia fungovať a nakoľko je vhodná pre konkrétneho investora. Medzi kľúčové faktory investičnej analýzy patrí vhodná vstupná cena, očakávaný časový horizont držania investície a úloha, ktorú bude investícia zohrávať v portfóliu ako celku.

Pri vykonávaní investičnej analýzy podielového fondu sa investor napríklad pozerá na to, ako sa fondu darilo v priebehu času v porovnaní s jeho benchmarkom a jeho hlavnými konkurentmi. Porovnanie partnerských fondov zahŕňa skúmanie rozdielov vo výkonnosti, nákladových pomeroch, stabilite manažmentu, sektorovej váhe, investičnom štýle a alokácii aktív.

Pri investovaní platí, že jedna veľkosť nesedí všetkým. Rovnako ako existuje mnoho rôznych typov investorov s jedinečnými cieľmi, časovými horizontmi a príjmami, existujú investičné príležitosti, ktoré zodpovedajú týmto individuálnym parametrom.

Strategické myslenie: Investičná analýza môže zahŕňať aj vyhodnotenie celkovej investičnej stratégie z hľadiska myšlienkového procesu, ktorý sa uskutočnil pri jej vytváraní, potrieb a finančnej situácie osoby v tom čase, ako sa portfóliu darilo a či je čas na korekciu alebo úpravu. Investori, ktorým nevyhovuje robiť investičnú analýzu sami, môžu požiadať o radu investičného poradcu alebo iného finančného odborníka. (PEŠKOVÁ, 2011)

1.5 Typy investičných analýz

Aj keď existuje nespočetné množstvo spôsobov, ako analyzovať cenné papiere, sektory a trhy, investičnú analýzu možno rozdeliť do niekoľkých základných prístupov.

1.5.1 Zhora nadol vs. zdola nahor

Pri rozhodovaní o investíciách môžu investori použiť prístup investičnej analýzy zdola nahor alebo prístup zhora nadol. Investičná analýza zdola nahor zahŕňa analýzu

jednotlivých akcií z hľadiska ich predností, ako je ich ocenenie, kompetencia riadenia, cenová sila a iné jedinečné vlastnosti. Investičná analýza zdola nahor sa nezameriava na ekonomické cykly alebo trhové cykly. Namiesto toho sa zameriava na nájdenie najlepších spoločností a akcií bez ohľadu na všeobecné trendy. Investovanie zdola nahor má v podstate skôr mikroekonomický prístup k investovaniu ako makroekonomický alebo globálny.

1.5.2 Fundamentálna vs. technická analýza

Medzi ďalšie metódy analýzy investícií patrí fundamentálna analýza a technická analýza. Fundamentálny analytik zdôrazňuje finančné zdravie spoločností, ako aj širší ekonomický výhľad. Praktizujúci fundamentálnu analýzu hľadajú akcie, o ktorých sa domnievajú, že trh nesprávne ocenil cenu. To znamená, že sa obchodujú za cenu nižšiu, ako je zaručená ich vnútornou hodnotou. Často pomocou analýzy zdola nahor títo investori zhodnotia finančné zdravie spoločnosti, budúce obchodné vyhliadky a dividendový potenciál, aby určili, či bude investícia uspokojivá. Medzi zástancov tohto štýlu patrí Warren Buffett a jeho mentor Benjamin Graham. (VESELÁ, 2015)

1.5.3 Technická analýza

Technický analytik vyhodnocuje vzory cien akcií a štatistické parametre pomocou počítačom vypočítaných tabuliek a grafov. Na rozdiel od fundamentálnych analytikov, ktorí sa pokúšajú zhodnotiť vnútornú hodnotu cenného papiera, technickí analytici sa zameriavajú na modely pohybu cien, obchodné signály a rôzne ďalšie analytické nástroje na vytváranie grafov, aby zhodnotili silu alebo slabosť cenného papiera. Denní obchodníci často využívajú technickú analýzu pri navrhovaní svojich stratégií a načasovaní svojich nákupných a predajných aktivít. (VESELÁ, 2015)

1.6 Pasívne vs. aktívne monitorovanie fondu

Pasívne a aktívne monitorovanie fondov sú dva rôzne prístupy k správe investičných fondov. Poďme diskutovať o každom z nich podrobnejšie:

1.6.1 Monitorovanie pasívnych fondov

Pasívne monitorovanie fondov, tiež známe ako pasívne investovanie alebo indexové investovanie, zahŕňa zostavenie portfólia, ktoré kopíruje výkonnosť špecifického trhového indexu, ako je napríklad S&P 500. Cieľom je skôr porovnať výnosy zvoleného indexu, než

sa snažiť ho prekonať. . Pasívne fondy majú zvyčajne nižšie poplatky za správu v porovnaní s aktívnymi fondmi.

Pasívne monitorovanie fondu sa dosahuje investovaním do indexových fondov alebo fondov obchodovaných na burze (ETF), ktorých cieľom je odrážať držbu a výkonnosť základného indexu. Keďže držba fondu sa mení len pri zmene zloženia indexu, investičná stratégia je pomerne jednoduchá a vyžaduje si menej aktívne rozhodovanie.

Medzi výhody pasívneho monitorovania fondov patria:

- Nižšie náklady: Pasívne fondy majú vo všeobecnosti nižšie pomery nákladov v porovnaní s aktívne spravovanými fondmi, pretože vyžadujú menej výskumu a analýzy.
- Široká trhová expozícia: Sledovaním indexu poskytujú pasívne fondy expozíciu širokej škále cenných papierov, čo môže pomôcť diverzifikovať riziko.
- Konzistentnosť: Cieľom pasívnych fondov je replikovať výkonnosť indexu, takže investori môžu očakávať konzistentné výnosy v súlade s trhom.

Nevýhody pasívneho monitorovania fondov zahŕňajú:

- Obmedzená flexibilita: Pasívne fondy sú viazané na zloženie podkladového indexu a nemôžu sa od neho odchýliť, čím by mohli prísť o príležitosti.
- Žiadny potenciál vyššej výkonnosti: Pasívne fondy sú navrhnuté tak, aby zodpovedali trhu, takže sa ho vo všeobecnosti nepokúšajú prekonať.

1.6.2 Aktívne monitorovanie fondu

Aktívne monitorovanie fondov zahŕňa aktívne spravovanie portfólia prijímaním investičných rozhodnutí na základe výskumu, analýzy a načasovania trhu. Cieľom je generovať výnosy, ktoré prevyšujú trh alebo konkrétny benchmarkový index. Aktívni správcovia fondov sa pri výbere cenných papierov, o ktorých si myslia, že prinesú vynikajúci výkon, spoliehajú na svoje odborné znalosti a poznatky o trhu.

Aktívne monitorovanie fondu zahŕňa časté úpravy portfólia, nákup a predaj cenných papierov na základe úsudkov manažéra a podmienok na trhu. Investičná stratégia sa môže značne líšiť v závislosti od prístupu manažéra, ako je rastové investovanie, hodnotové investovanie alebo kombinácia rôznych stratégií.

Medzi výhody aktívneho monitorovania fondov patria:

- **Potenciál vyššej výkonnosti:** Kvalifikovaní aktívni správcovia fondov sa snažia poraziť trh alebo svoj benchmarkový index identifikáciou cenných papierov s nesprávnou cenou alebo využitím trhových trendov.

- **Flexibilita:** Aktívni manažéri majú slobodu odchýliť sa od indexu a upraviť portfólio na základe svojej analýzy a trhových podmienok.

Nevýhody aktívneho monitorovania fondov zahŕňajú:

- **Vyššie náklady:** Aktívna správa fondov zahŕňa viac výskumu, analýzy a obchodovania, čo vedie k vyšším pomerom nákladov v porovnaní s pasívnymi fondmi.

- **Nekonzistentný výkon:** Zatiaľ čo niektorí aktívni správcovia fondov môžu prekonať trh, mnohým sa dlhodobo nedarí konzistentne prekonávať svoj benchmarkový index.

- **Riziko manažéra:** Aktívna výkonnosť fondu závisí vo veľkej miere od schopností a rozhodnutí manažéra fondu. Ak správca podá nedostatočnú výkonnosť alebo fond opustí, môže to ovplyvniť výnosy.

Stručne povedané, pasívne monitorovanie fondov má za cieľ vyrovnať výkonnosť trhového indexu s nižšími nákladmi a konzistentnými výnosmi, zatiaľ čo aktívne monitorovanie fondov sa snaží prekonať trh prostredníctvom aktívneho rozhodovania, aj keď s vyššími nákladmi a potenciálne nekonzistentnými výsledkami. Voľba medzi pasívnym a aktívnym monitorovaním závisí od preferencií investora, tolerancie rizika a viery v schopnosť aktívnych manažérov neustále poraziť trh.

2 Cieľ práce

V našej bakalárskej práci budeme analyzovať vývoj pasívnych a aktívnych fondov na finančných trhoch v Kanade, Spojených štátoch a na celosvetovej úrovni do roku 2022. Skúmame získavanie čistých finančných prostriedkov pasívnymi fondmi a odliv finančných prostriedkov z aktívnych fondov v tomto období. Preskúmavame aj podiel pasívnych fondov na týchto trhoch a analyzujeme ich trendy v priebehu posledných desiatich rokov.

Ďalej sa zameriavame na štruktúru kanadských pasívnych fondov a identifikujeme ich hlavné kategórie. Posudzujeme tiež pokles poplatkových sadzieb pasívnych a aktívnych fondov v roku 2022. Sústreďíme sa aj na postavenie pasívnych fondov vzhľadom na maloobchodný a inštitucionálny trh a porovnáваме ich používanie veľkými dôchodkovými fondmi.

Ďalším dôležitým aspektom je hodnotenie výkonnosti aktívnych fondov v porovnaní s pasívnymi fondmi v rôznych kategóriách za obdobie desať, pätnásť a dvadsať rokov. Identifikujeme aj dôvody, prečo drobní investori uprednostňujú pasívne fondy pred aktívnymi fondmi.

Celkovým cieľom našej bakalárskej práce je teda analyzovať vývoj a trendy pasívnych a aktívnych fondov na finančných trhoch a porovnať ich vplyv na trhové podiely, príliv a odliv prostriedkov a náklady. Chceme preskúmať, ako sa pasívne fondy vyvíjajú v porovnaní s aktívnymi fondmi v Kanade, Spojených štátoch a na celosvetovom trhu. Taktiež sa zameriavame na preferencie investorov a vysvetlíujeme faktory, ktoré ovplyvňujú ich rozhodnutia pri výbere medzi pasívnymi a aktívnymi fondmi. Na základe týchto analýz a zistení vyvodíme relevantné trendy a závery, ktoré uvedieme v záverečnej časti našej práce

3 Metodika práce a metody skúmania

Metodika našej bakalárskej práce je navrhnutá tak, aby sme dosiahli náš celkový cieľ a analyzovali vývoj a trendy pasívnych a aktívnych fondov na finančných trhoch. Na dosiahnutie tohto cieľa sme vypracovali nasledujúci postup:

Prvým krokom je zhromažďovanie relevantných údajov, ktoré nám poskytnú dôležité informácie o trhových podieloch, prílive a odlive prostriedkov v pasívnych a aktívnych fondoch. Budeme sa opierať o štátne a súkromné zdroje, ako aj oficiálne štatistiky, správy finančných inštitúcií a prieskumy trhu. Tieto zdroje nám poskytnú potrebné údaje, ktoré budeme následne analyzovať.

V rámci analýzy trhových podielov sa plánujeme zaoberať trhovými podielmi pasívnych a aktívnych fondov v Kanade, Spojených štátoch a na celosvetovom trhu. Využijeme kvantitatívne metódy, ako je výpočet percentuálnych podielov a porovnanie ich vývoja v časovom rámci. Tieto analýzy nám umožnia sledovať zmeny a trendy v preferenciách investorov a využívaní týchto fondov.

Ďalším krokom je výpočet celkového prílivu a odlivu prostriedkov do pasívnych a aktívnych fondov na základe dostupných údajov. Tieto údaje nám poskytnú dôležité informácie o reakcii investorov na výkonnosť týchto fondov a o ich rozhodnutiach pri investovaní.

Okrem toho sa budeme venovať porovnaniu nákladov spojených s pasívnymi a aktívnymi fondmi. Rozanalyzujeme správy o poplatkoch a sledovať vývoj správcovských poplatkov (MER) v čase. Tieto informácie nám poskytnú lepší prehľad o nákladoch spojených s jednotlivými typmi fondov a ich vplyve na výnosnosť investícií.

Pre podporu našich zistení sa oboznámime s relevantnou literatúrou týkajúcou sa pasívnych a aktívnych fondov, ich výhodami a nevýhodami, ako aj preferenciami investorov. Budeme sa opierať o akademické články, knihy a vedecké štúdie, ktoré nám poskytnú ucelený pohľad na túto problematiku.

Na základe zozbieraných a analyzovaných údajov budeme môcť vyhodnotiť výsledky nášho výskumu. Identifikujeme hlavné trendy a závery týkajúce sa trhových podielov, prílivu/odlivu prostriedkov a nákladov na správu fondov. Tieto závery nám poskytnú dôležitý prehľad a prispievajú k širšiemu pochopeniu tejto oblasti.

4 Výsledky práce

V tejto časti práce sa budeme venovať analýze a posudzovaniu dolárovej sumy, trhového podielu a toku prostriedkov pasívnych a aktívnych retailových fondov. Sledujeme vývoj a dynamiku týchto faktorov na svetovom trhu, s cieľom poskytnúť ucelený pohľad na aktuálnu situáciu a trendy v tejto oblasti.

Dôležitou súčasťou našej analýzy budú aj pomery výdavkov na správu (MER) pasívnych a aktívnych fondov. Tento faktor hrá kľúčovú úlohu pri výbere investičných nástrojov a preto ho dôkladne preskúmame s cieľom porovnať efektivitu a výkonnosť týchto dvoch typov fondov.

4.1 Kanadský trh

4.1.1 Podiel na trhu

V roku 2022 sa trhový podiel pasívnych fondov zvýšil o 0,8 % a to zo 14,7 % na 15,5%. Ide o siedmy medziročný nárast trhového podielu za sebou. Údaje za Kanadu ukazujú pozitívny trend v prospech pasívne spravovaných fondov s ich podielom na trhu.

Tabuľka 1 Aktíva pod správou v Kanade (miliardy CAD)

	PASÍVNE	AKTÍVNE
2013	74	637
2014	89	761
2015	96	884
2016	113	959
2017	138	1059
2018	141	1014
2019	179	1174
2020	219	1374

2021	282	1642
2022	264	1438
2013-2022	255%	126%

Zdroj: Vlastné spracovanie

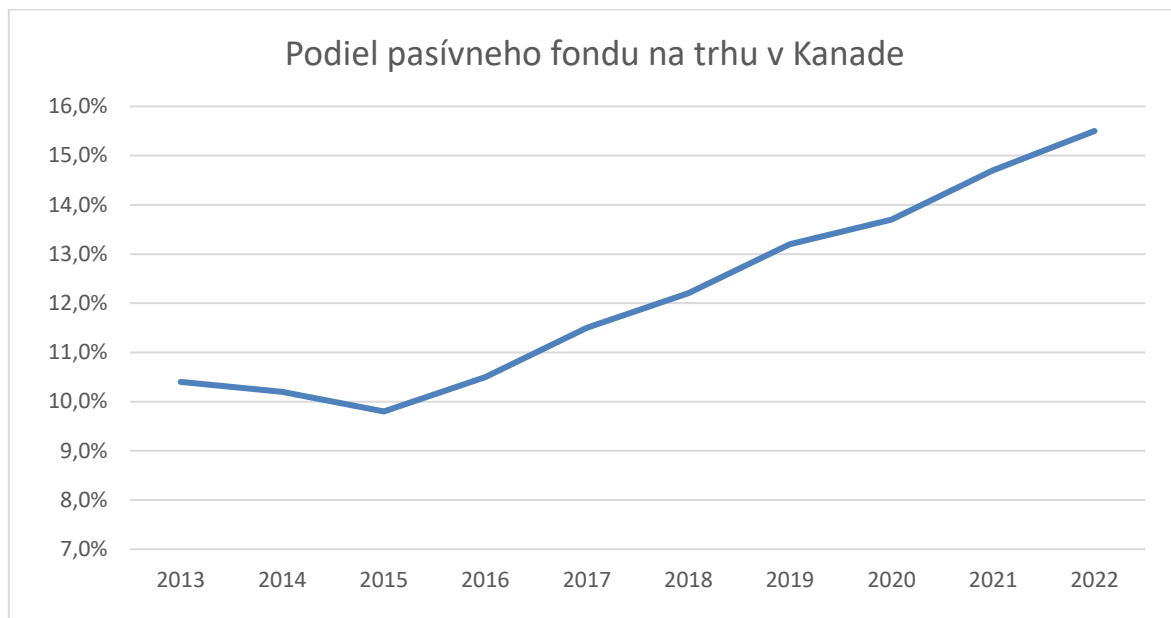
Zvýšenie na súčasných 15,5 % mal za následok pokles aktívne spravovaných fondov z 89,6 % na 84,5 %. Kanadské údaje ukazujú stúpajúci trend v trhovom podiele pasívnych fondov a silné tempo rastu týchto fondov medzi rokmi 2013 a 2022. Pasívne fondy zaznamenali v tomto období pôsobivú mieru rastu až 255 % v porovnaní so 126 % v prípade aktívnych fondov. Inými slovami, pasívne fondy rástli v tomto období dvakrát rýchlejšie ako aktívne fondy. Všetky zisky pasívneho podielu na trhu boli realizované po roku 2015.

Tabuľka 2 Podiel na trhu - Kanada

	PASÍVNE	AKTÍVNE
2013	10.4%	89.6%
2014	10.2%	89.8%
2015	9.8%	90.2%
2016	10.5%	89.5%
2017	11.5%	88.5%
2018	12.2%	87.8%
2019	13.2%	86.8%
2020	13.7%	86.3%
2021	14.7%	85.3%
2022	15.5%	84.5%

Zdroj: Vlastné spracovanie

Graf 1 Podiel pasívneho fondu na trhu v Kanade

Zdroj: Vlastné spracovanie

4.1.2 Tok finančných prostriedkov

Tabuľka 3 a graf 2 ukazujú tok peňazí do pasívnych a aktívnych kanadských fondov v rokoch 2013 až 2022. V roku 2022 pasívne fondy vyzbierali takmer 19 miliárd USD v porovnaní s odlevom 14 miliárd USD pre aktívne fondy. Čo sa týka viacročných trendov, čistý tok do pasívnych fondov je od roku 2013 každý rok kladný, s celkovým prílevom 144 miliárd USD za desať rokov. V tom istom období bol peňažný tok v aktívnych fondoch iba 127 miliárd dolárov. Je to prvýkrát, čo sme zaznamenali vyšší 10-ročný prílev pre kanadské pasívne fondy v porovnaní s aktívnymi fondmi.

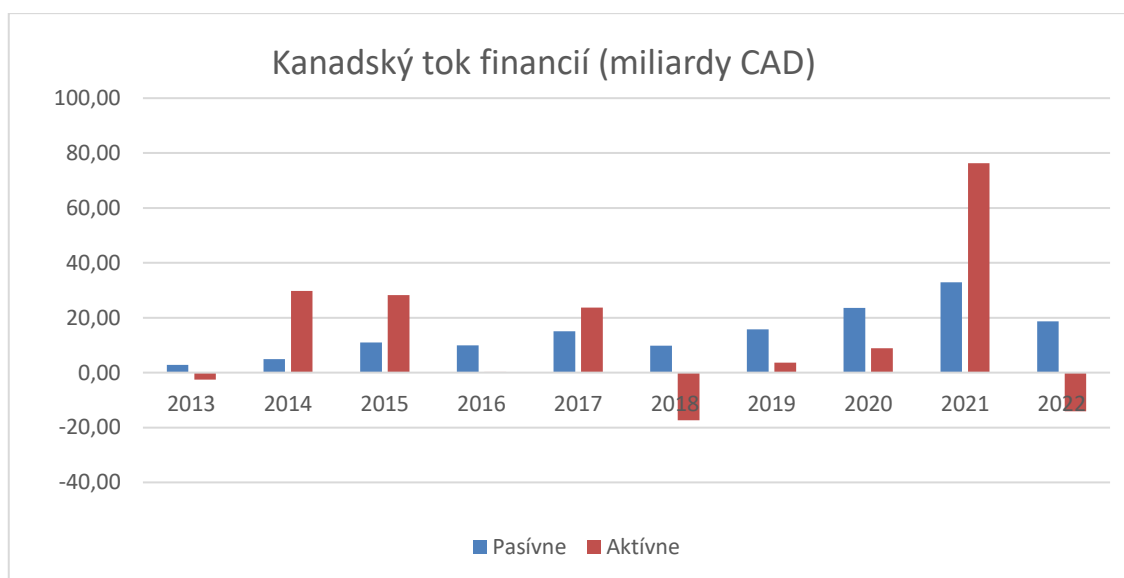
Tabuľka 3 Kanadský tok financií (miliardy CAD)

	PASÍVNE	AKTÍVNE
2013	2.8	-2,6

2014	4.9	29.8
2015	11.0	28.3
2016	9.9	0.2
2017	15.1	23.7
2018	9.8	-17,40
2019	15.8	3.6
2020	23.6	8.9
2021	32.9	76.3
2022	18.7	-14.1
2013-2022	144.4	126.6

Zdroj: Vlastné spracovanie

Graf 2 Kanadský tok financií (miliardy CAD)

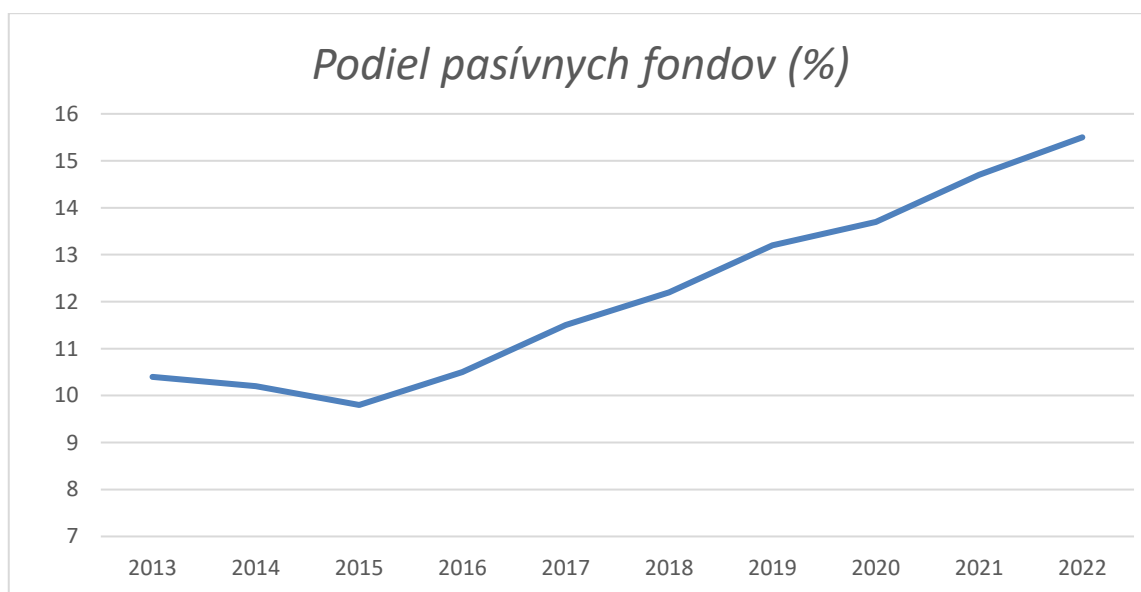

Zdroj: Vlastné spracovanie

4.1.3 Zloženie pasívnych fondov

Treba poznamenať, že fondy označené ako „pasívne“ môžu mať rôzne charakteristiky. Po prvé, kategória „vážená trhovou kapitalizáciou“ je najčistejším typom pasívneho fondu, ktorý používa indexy vážené trhovou kapitalizáciou. Do tejto kategórie patria aj širokospektrálne indexové fondy ESG, ktoré tvoria 85 % kanadských pasívnych fondov. Druhá kategória, „faktorové“ pasívne fondy, pozostáva z jednofaktorových (dividendy, hodnota, rast, nízka volatilita atď.) a multifaktorových indexových fondov. Táto kategória predstavuje 10 % pasívnych fondov. Napokon kategória „ostatné“, ktorá predstavuje 4 % pasívnych fondov, zahŕňa prevažne tematické a iné netrhové indexové fondy s váženou kapitalizáciou. Graf 3 nižšie zobrazuje vyvíjajúce sa zloženie kanadských pasívnych fondov od roku 2013. Napriek rastúcemu množstvu nových „inovatívnych“ ponúk ETF je vážený podiel na trhovej kapitalizácii stabilný.

Graf 3 Podiel pasívnych fondov (%)

Zdroj: Vlastné spracovanie

4.1.4 Pomery nákladov na správu

Odhadujeme vážený priemer MER pre aktívne kanadské ETF na 0,69% v porovnaní s 0,20% pre pasívne ETF, čo vedie k rozdielu 0,49%. Podielové fondy sú rozdelené do troch kategórií. Po prvé, aktívne podielové fondy označené ako „založené na provízii“ stoja v priemere MER 1,97 %, v porovnaní s 0,89 % pri pasívnych podielových fondoch, čo je

rozdiel 1,08 %. Aktívne podielové fondy označené ako „Do-it-Yourself“ stoja 1,05 % v porovnaní s 0,36 % za ich pasívny ekvivalent, čo je rozdiel 0,68 %. Napokon, aktívne podielové fondy označené ako „poplatkové poradenstvo“ (tiež známe ako „trieda F“) stoja 0,88 % v porovnaní s 0,46 % pre ich pasívny náprotivok, čo je rozdiel 0,42 % v prospech pasívnych fondov. Celkovo odhadujeme vážený priemer MER na 1,48 % pre aktívne podielové fondy a ETF v porovnaní s 0,25 % pre ich pasívne náprotivky, čo vedie k rozdielu 1,23 % medzi nákladmi na aktívne a pasívne fondy. Ak skombinujeme iba ETF a podielové fondy štruktúrované pre poradenstvo založené na poplatkoch, aktívne fondy vykazujú vážený priemer MER 0,85 %, v porovnaní s 0,20 % pre pasívne produkty, čo predstavuje čistý rozdiel 0,65 %.

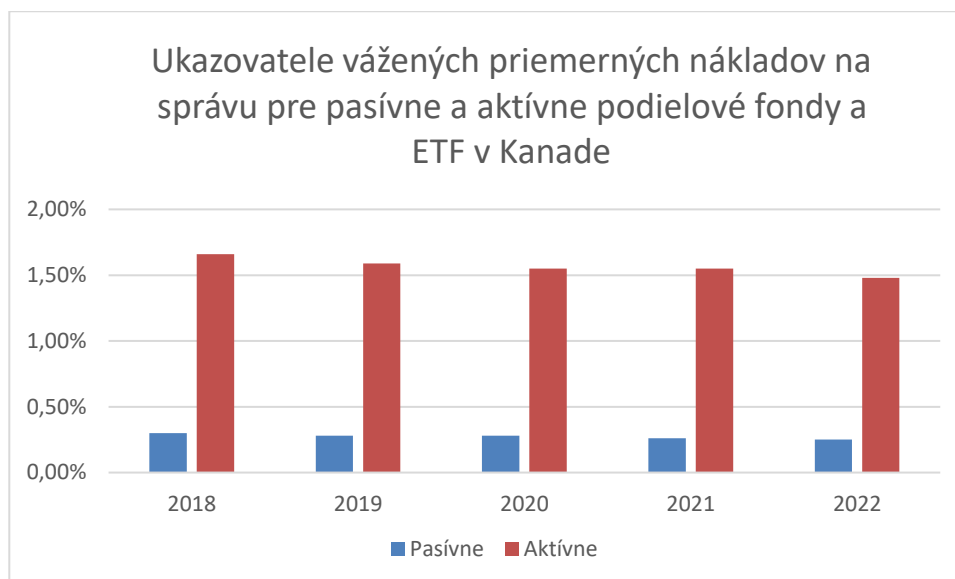
Tabuľka 4 Pomery nákladov na správu

	AKTÍVNE	PASÍVNE	ROZDIEL
ETFs	0.69%	0.20%	0.49%
Podielové fondy (Commission-Based)	1.97%	0.89%	1.08%
Podielové fondy (Do-It-Yourself)	1.05%	0.36%	0.68%
Podielové fondy (Fee-Based Advice)	0.88%	0.46%	0.42%
ETF + podielové fondy	1.48%	0.25%	1.23%
ETF + podielové fondy (Fee-Based Advice)	0.85%	0.20%	0.65%

Zdroj: Vlastné spracovanie

Ako je znázornené v grafe 4, MER pasívne spravovaných ETF a podielových fondov klesli v roku 2022 o 0,01 %, zatiaľ čo MER ich aktívne riadených rivalov klesli o 0,07 %.

Graf 4 Ukazovatele vážených priemerných nákladov na správu pre pasívne a aktívne podielové fondy a ETF v Kanade

Zdroj: Vlastné spracovanie

4.2 Americký trh

4.2.1 Market Share

V roku 2022 sa trhový podiel pasívnych fondov v USA zvýšil o tri percentuálne body zo 42 % na 45 %. Údaje za desať rokov ukazujú výrazný nárast trhového podielu pasívne investovaných prostriedkov z 24 % na 45 %.

Na druhej strane, trhový podiel aktívnych fondov za rovnaké obdobie klesol zo 76 % na 55 %. Pasívne fondy tiež zaznamenali od roku 2013 do roku 2022 úžasný 230 % rast v porovnaní s iba 30 % v prípade aktívnych fondov. Tempo rastu pasívne spravovaných fondov predbehlo aktívne fondy takmer v pomere 8:1. V dolárovom vyjadrení pasívne fondy zvýšili svoju AUM o 7,1 bilióna USD v porovnaní s iba 2,9 bilióna USD pre aktívne fondy. Aktívne fondy zvýšili svoju AUM len na základe trhových ziskov, pričom v rokoch 2013-2022 zaznamenali značné odlevy. Naopak, pasívne fondy prilákali za posledných desať rokov značné sumy (podrobnosti v časti 3.2).

Tabuľka 5 Aktíva pod správou v USA (bilióny USD)

	PASÍVNE	AKTÍVNE
2013	3.1	9.7
2014	3.6	10.3
2015	3.9	9.9
2016	4.7	10.2
2017	6.2	11.8
2018	6.1	10.7
2019	8.0	12.7
2020	9.4	14.3
2021	11.8	16.2
2022	10.2	12.6
2013-2022	230%	30%

Zdroj: Vlastné spracovanie

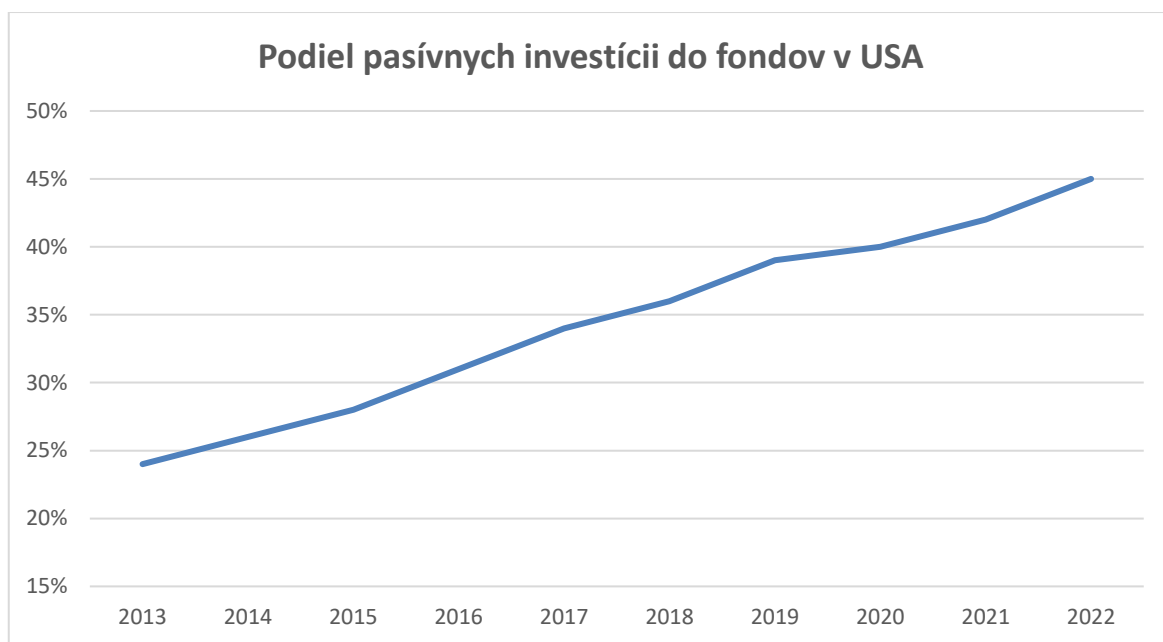
Na druhej strane, trhový podiel aktívnych fondov za rovnaké obdobie klesol zo 76 % na 55 %. Pasívne fondy tiež zaznamenali od roku 2013 do roku 2022 úžasný 230 % rast v porovnaní s iba 30 % v prípade aktívnych fondov. Tempo rastu pasívne spravovaných fondov prebehlo aktívne fondy takmer v pomere 8:1. V dolárovom vyjadrení pasívne fondy zvýšili svoju AUM o 7,1 bilióna USD v porovnaní s iba 2,9 bilióna USD pre aktívne fondy. Aktívne fondy zvýšili svoju AUM len na základe trhových ziskov, pričom v rokoch 2013-2022 zaznamenali značné odlevy. Naopak, pasívne fondy prilákali za posledných desať rokov značné sumy (podrobnosti v časti 3.2).

Tabuľka 6 Trhový podiel — USA

	PASÍVNE	AKTÍVNE
2013	24%	76%
2014	26%	74%
2015	28%	72%
2016	31%	69%
2017	34%	66%
2018	36%	64%
2019	39%	61%
2020	40%	60%
2021	42%	58%
2022	45%	55%

Zdroj: Vlastné spracovanie

Graf 5 Podiel pasívnych investícií do fondov v USA

Zdroj: Vlastné spracovanie

4.2.2 Tok finančných prostriedkov

Tabuľka 7 a graf 6 ilustrujú toky peňazí v USA do pasívnych a aktívnych fondov až nich medzi rokmi 2013 a 2022. V roku 2022 pasívne fondy prilákali 545 miliárd USD nových peňazí, zatiaľ čo aktívne fondy boli zasiahnuté výberom 913 miliárd USD. Aktívne fondy zaznamenali negatívne peňažné toky v šiestich z posledných desiatich rokov. Od roku 2013 do roku 2022 prilákali pasívne fondy 4,8 bilióna dolárov v čistých nových peniazoch v porovnaní s čistým odlevom 1,2 bilióna dolárov v prípade aktívnych fondov.

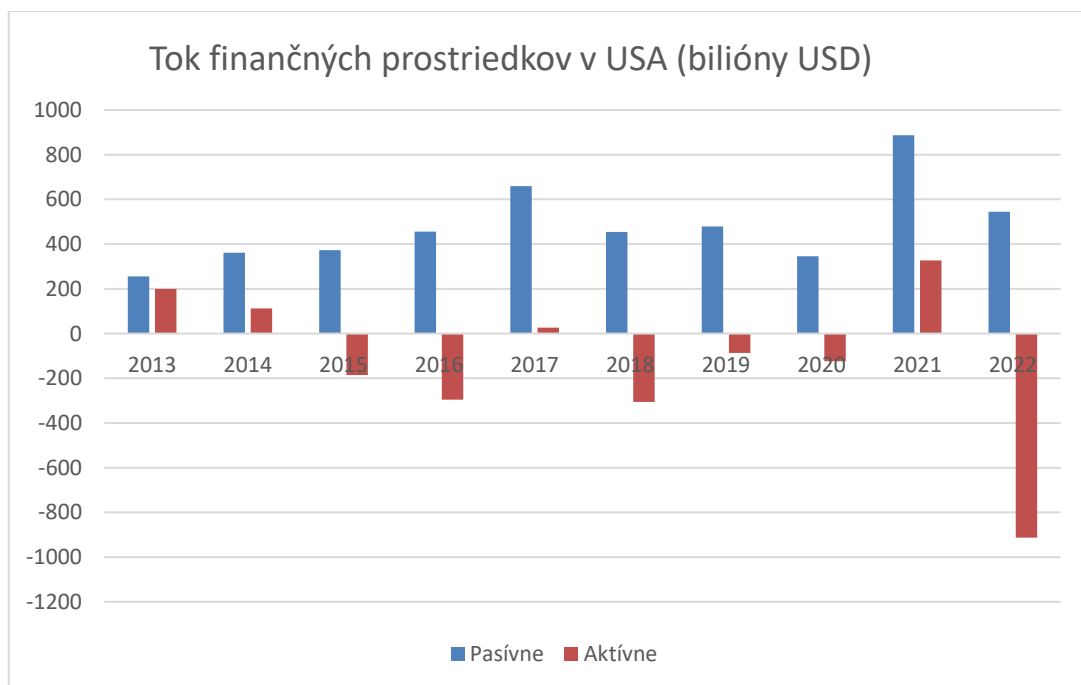
Tabuľka 7 Tok financií v USA (miliardy USD)

	PASÍVNE	AKTÍVNE
2013	255	200
2014	361	113
2015	373	-185

2016	456	-296
2017	660	26
2018	454	-306
2019	479	-86
2020	346	-124
2021	887	327
2022	545	-913
2013-2022	4,817	-1,245

Zdroj: Vlastné spracovanie

Graf 6 Tok finančných prostriedkov v USA (bilióny USD)

Zdroj: Vlastné spracovanie

4.3 Svetové trhy okrem Severnej Ameriky

4.3.1 Podiel na trhu

Tabuľka 9 a graf 7 dokumentujú vývoj pasívneho podielu na trhu vo svete okrem Severnej Ameriky (Kanada a USA) za posledných desať rokov. V roku 2022 sa trhový podiel pasívnych fondov zvýšil o jeden percentuálny bod z 27 % na 28 %.

Tabuľka 8 Svet aktív pod správou zo Severnej Ameriky (bilióny USD)

	PASÍVNE	AKTÍVNE
2013	1.3	8.2
2014	1.4	8.4
2015	1.5	7.8
2016	1.7	8.3
2017	2.4	10.5
2018	2.3	9.5
2019	3.1	10.9
2020	3.9	12.0
2021	4.7	12.9
2022	4.0	10.2
2013-2022	219%	24%

Zdroj: Vlastné spracovanie

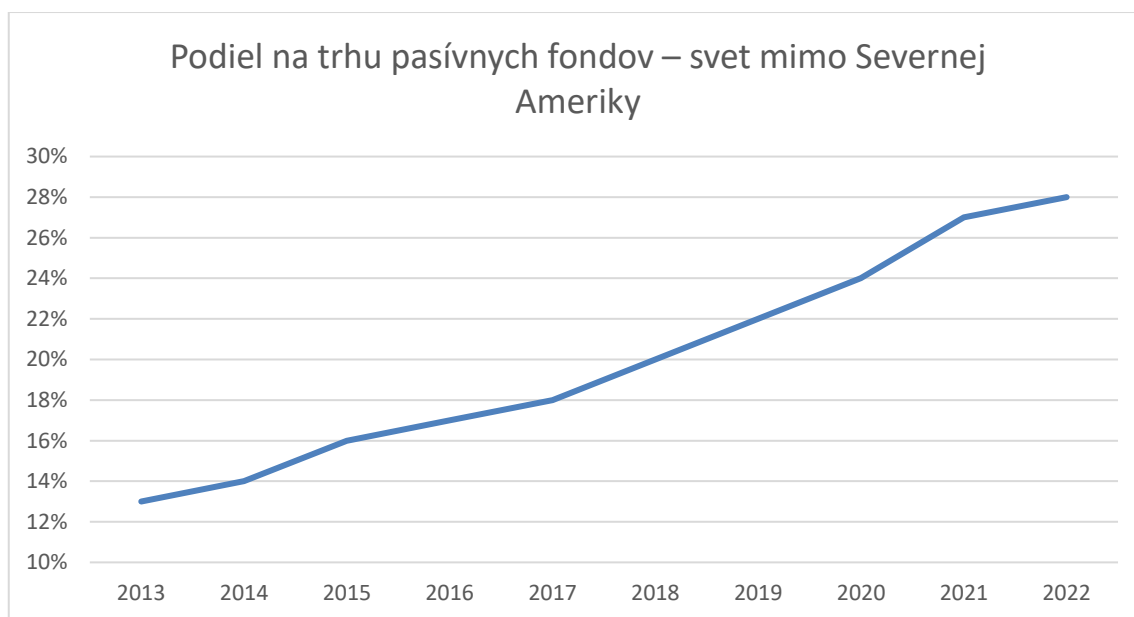
Za desať rokov sa trhový podiel pasívne investovaných prostriedkov viac ako zdvojnásobil z 13 % na 28 %. Pasívne fondy tiež zaznamenali v rokoch 2013 až 2022 ohromujúcu mieru rastu 219 %, čo je viac ako deväťnásobok 24 % miery rastu aktívnych fondov. V dolárovom vyjadrení pasívne fondy zvýšili svoju AUM o 2,7 bilióna USD v porovnaní s 2,0 bilióna USD pre aktívne fondy.

Tabuľka 9 Podiel na svetovom trhu zo Severnej Ameriky

	PASÍVNE	AKTÍVNE
2013	13%	87%
2014	14%	86%
2015	16%	84%
2016	17%	83%
2017	18%	82%
2018	20%	80%
2019	22%	78%
2020	24%	76%
2021	27%	73%
2022	28%	72%

Zdroj: Vlastné spracovanie

Graf 7 Podiel na trhu pasívnych fondov – svet mimo Severnej Ameriky

Zdroj: Vlastné spracovanie

4.3.2 Tok finančných prostriedkov

Tabuľka 10 a graf 8 ilustrujú tok finančných prostriedkov až do pasívnych a aktívnych fondov pre svet okrem Severnej Ameriky. V roku 2022 pasívne fondy zaznamenali prílev vo výške 183 miliárd USD a aktívne fondy zaznamenali odlev v celkovej výške 348 miliárd USD. Za desať rokov pasívne fondy získali 2,2 bilióna dolárov v čistých nových aktívach v porovnaní s 2,0 biliónmi dolárov v prípade aktívnych fondov. Pasívne fondy zaznamenávajú od roku 2013 každý rok pozitívne toky.

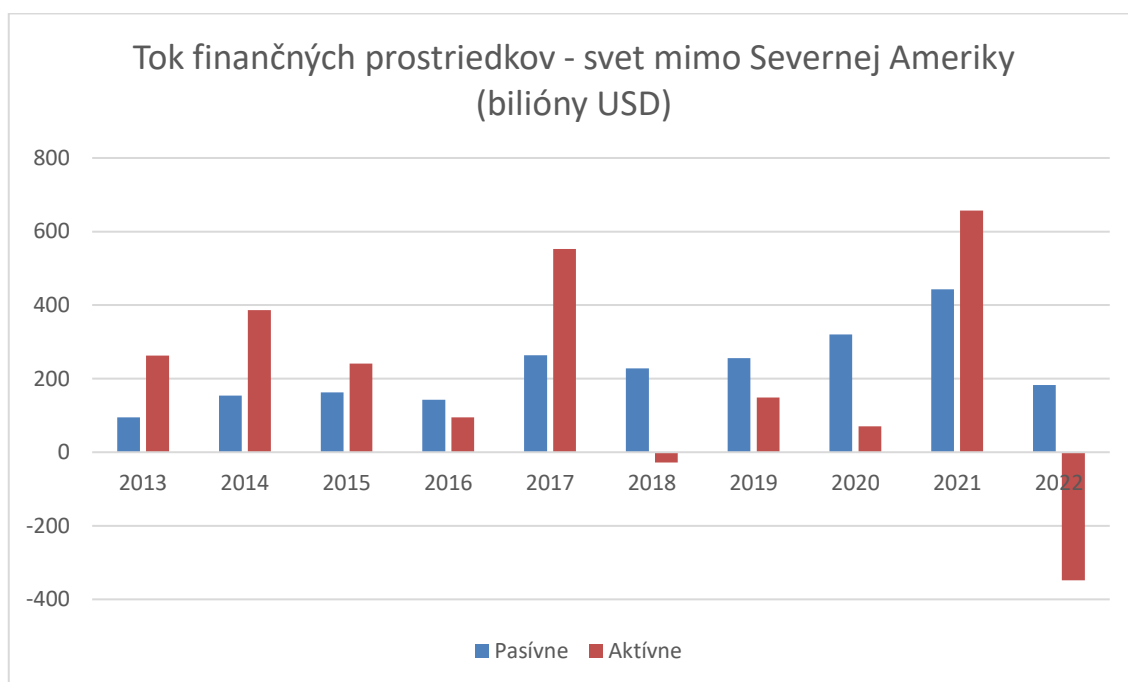
Tabuľka 10 Tok financií – svet mimo Severnej Ameriky (miliardy USD)

	PASÍVNE	AKTÍVNE
2013	95	263
2014	154	386
2015	163	241
2016	143	95

2017	264	553
2018	228	-28
2019	256	149
2020	320	70
2021	443	657
2022	183	-348
2013-2022	2249	2038

Zdroj: Vlastné spracovanie

Graf 8 Tok finančných prostriedkov - svet mimo Severnej Ameriky (bilióny USD)

Zdroj: Vlastné spracovanie

4.4 Svetové trhy

4.4.1 Podiel na trhu

V roku 2022 sa podiel pasívnych fondov na svetovom trhu zvýšil o dva percentuálne body z 35 % na 37 %. V priebehu desiatich rokov údaje ukazujú prudký nárast trhového podielu pasívnych fondov, ktorý sa vyšplhal z 19 % na 37 %. Celosvetovo aktíva pasívnych fondov zaznamenali od roku 2013 pozoruhodný nárast o 227 % v porovnaní s iba 30 % v prípade aktívnych fondov. V dolároch aktíva v správe pasívnych fondov vzrástli o 10,1 bilióna USD v porovnaní s 5,6 bilióna USD pre ich aktívny náprotivok. Celosvetovo pasívne spravované fondy od roku 2013 neustále zvyšujú svoj podiel na trhu.

Tabuľka 11 Aktíva pod správou – svet (bilióny USD)

	PASÍVNE	AKTÍVNE
2013	4.4	18.6
2014	5.2	19.5
2015	5.5	18.6
2016	6.5	19.5
2017	8.7	23.4
2018	8.6	21.2
2019	11.3	24.8
2020	13.5	27.6
2021	16.8	30.8
2022	14.6	24.2
2013-2022	227%	30%

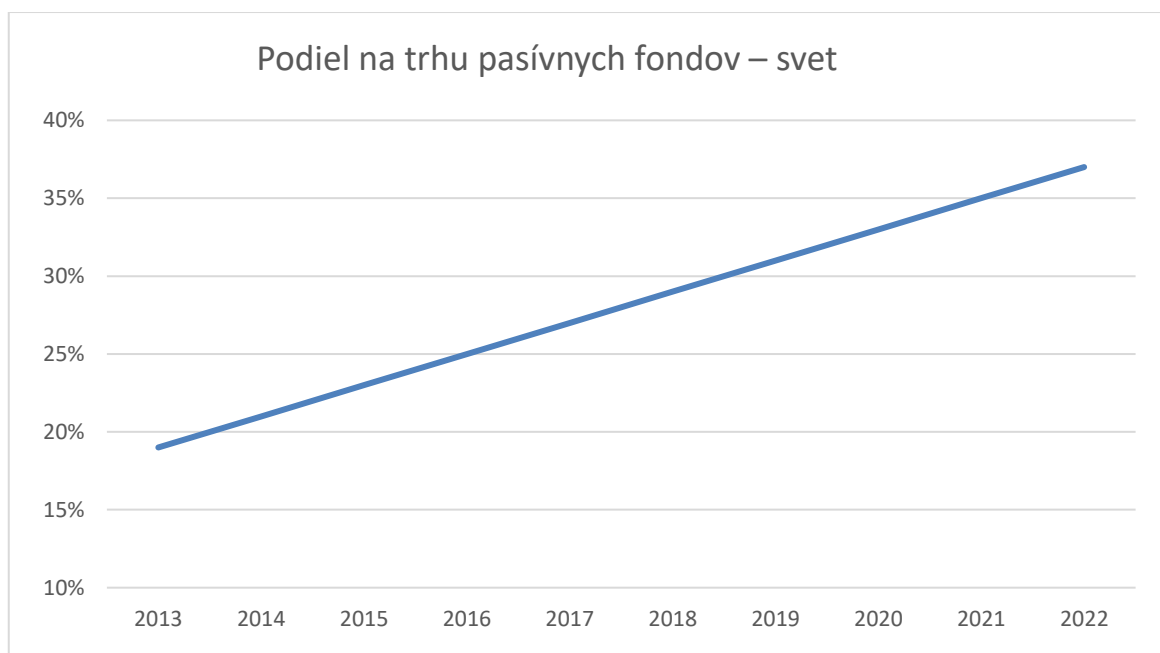
Zdroj: Vlastné spracovanie

Tabuľka 12 Podiel na trhu — Svet

	PASÍVNE	AKTÍVNE
2013	19%	81%
2014	21%	79%
2015	23%	77%
2016	25%	75%
2017	27%	73%
2018	29%	71%
2019	31%	69%
2020	33%	67%
2021	35%	65%
2022	37%	63%

Zdroj: Vlastné spracovanie

Graf 9 Podiel na trhu pasívnych fondov – svet

Zdroj: Vlastné spracovanie

4.4.2 Tok finančných prostriedkov

Tabuľka 13 a graf 10 dokumentujú príspevky do pasívnych a aktívnych fondov globálne v rokoch 2013 až 2022. V roku 2022 pasívne fondy získali 746 miliárd USD nových peňazí v porovnaní s masívnym odlevom v celkovej výške 1,3 bilióna USD pre aktívne fondy. Od roku 2013 pasívne fondy vyzbierali 7,2 bilióna dolárov v nových peniazoch v porovnaní s iba 0,9 bilióna dolárov v prípade aktívnych fondov.

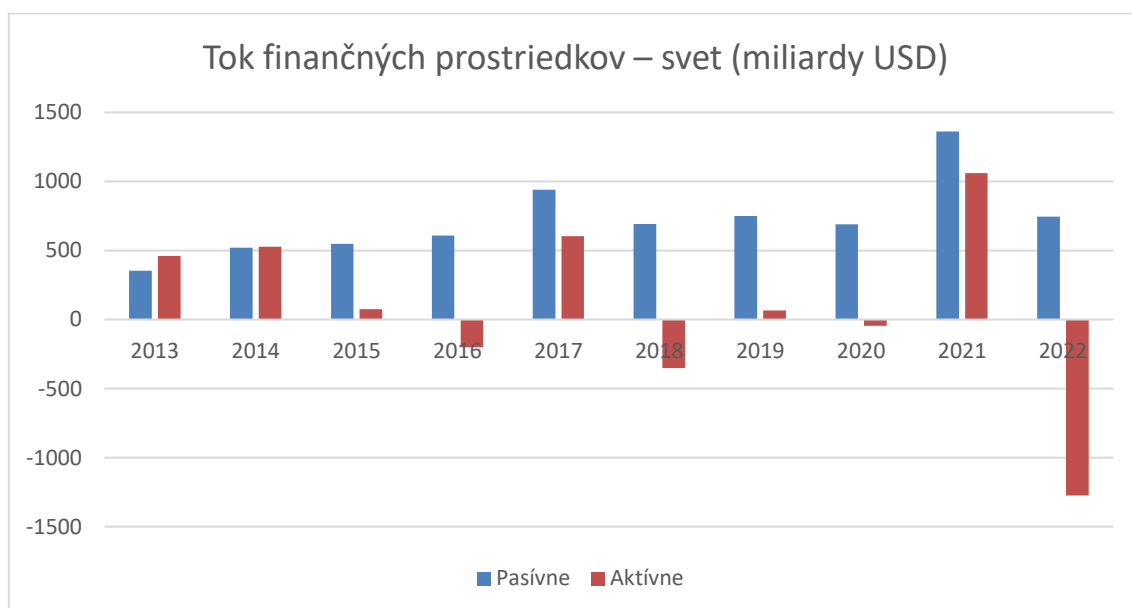
Tabuľka 13 Flow of Funds World (miliardy USD)

	PASÍVNE	AKTÍVNE
2013	353	461
2014	520	528
2015	548	74
2016	609	-200

2017	939	603
2018	692	-352
2019	750	66
2020	690	-45
2021	1,362	1,06
2022	746	-1,275
2013-2022	7,21	920

Zdroj: Vlastné spracovanie

Graf 10 Tok finančných prostriedkov – svet (miliardy USD)

Zdroj: Vlastné spracovanie

5 Diskusia

V roku 2022 pasívne fondy prilákali kladné čisté sumy a získali podiel na trhu v Kanade, Spojených štátoch a na celom svete. Medzitým mali aktívne fondy katastrofálny rok s odlivom 1,2 bilióna USD a celosvetovým poklesom trhového podielu o 2 %. Pasívne fondy zvýšili svoj trhový podiel v Kanade už siedmy rok po sebe. V roku 2022 pasívne fondy vyzbierali takmer 19 miliárd USD v porovnaní s odlivom 14 miliárd USD pre aktívne fondy. V priebehu desiatich rokov pasívne fondy neustále priťahovali nové peniaze a po prvýkrát prekonal aktívne spravované fondy. Napriek výraznému pokroku pasívne fondy stále predstavujú v Kanade mierny podiel na trhu 15,5 %. V rámci kanadských pasívnych fondov tvorí 85 % fondy vážené trhovou kapitalizáciou, 10 % „faktorové“ fondy a 4 % „ostatné“ fondy. Klesajúci trend poplatkov pretrvával aj v roku 2022, keď MER pasívnych fondov klesli z 0,26 % na 0,25 % a MER aktívnych fondov klesli z 1,55 % na 1,48 %. V Spojených štátoch pasívne fondy zvýšili svoj podiel na trhu zo 42 % na 45 %. Pasívne fondy prilákali v roku 2022 viac ako 500 miliárd dolárov, zatiaľ čo aktívne fondy zaznamenali masívny odliv. Nadvláda pasívnych fondov je počas desiatich rokov ešte presvedčivejšia, s prílevom takmer 5 biliónov dolárov v porovnaní s odlivom 1,2 bilióna dolárov pre aktívne fondy. Pokiaľ ide o svet mimo Severnej Ameriky, pasívne fondy zvýšili svoj podiel na trhu z 27 % na 28 % v roku 2022. Pasívne fondy zaznamenali prílev 183 miliárd USD a aktívne fondy mali odlev v celkovej výške 348 miliárd USD. V neposlednom rade sa podiel pasívnych fondov na svetovom trhu zvýšil z 35 % na 37 % v roku 2022, s pomocou 746 miliárd USD v čistých nových príspevkoch. Medzitým aktívne fondy utrpeli odliv 1,2 bilióna dolárov.

Celkovo sú pasívne fondy široko prijímané retailovými investormi na celom svete. Zatiaľ čo 37 % trhový podiel pasívnych fondov na maloobchodných trhoch je pôsobivý, ostro kontrastuje s postavením veľkých dôchodkových fondov. Ako uviedli Beath, Betermier, Flynn a Spehner (2021), iba 19 % aktív veľkých dôchodkových plánov v Kanade a 21 % vo zvyšku sveta je spravovaných pasívne. Dá sa to vysvetliť niekoľkými faktormi, vrátane väčšej nákladovej výhody pasívnych fondov na maloobchodnom trhu v porovnaní s inštitucionálnym trhom, lepším prístupom penzijných fondov k alternatívnym investíciám a otázkami riadenia. Drobní investori tak majú dobré dôvody uprednostňovať pasívne fondy pred aktívnymi. Väčšina aktívnych podielových fondov so sídlom v USA nedokázala prekonať svoj pasívny ekvivalent v 20 z 23 kategórií za desať rokov a vo všetkých kategóriách za 15 a 20 rokov. Nízko nákladové pasívne fondy sú logickou voľbou pre

retailových investorov: fungujú dobre, nie sú náchylné na posun manažérov a vo všeobecnosti dodržujú svoj prísľub, že zabezpečia trhovú mieru návratnosti.

5.1.1 Kanadské údaje o ETF

Tabuľka 14 Aktíva pod správou (miliardy CAD)

	PASÍVNE	AKTÍVNE
2013	50	13
2014	59	18
2015	68	21
2016	84	30
2017	106	40
2018	110	43
2019	141	56
2020	177	67
2021	231	96
2022	218	92

Zdroj: Vlastné spracovanie

Tabuľka 15 Podiel na trhu

	PASÍVNE	AKTÍVNE
2013	79%	21%
2014	77%	23%
2015	77%	23%

2016	74%	26%
2017	73%	27%
2018	72%	28%
2019	72%	28%
2020	72%	28%
2021	71%	29%
2022	70%	30%

Zdroj: Vlastné spracovanie

Tabuľka 16 Tok financií (miliardy CAD)

	PASÍVNE	AKTÍVNE
2013	4.0	0.7
2014	6.3	3.7
2015	11.6	4.5
2016	10.3	5.1
2017	15.5	8.5
2018	10.9	5.0
2019	16.1	6.6
2020	22.8	11.7
2021	30.5	19.6
2022	18.0	10.2
2013-2022	146.0	75.7

Zdroj: Vlastné spracovanie

5.1.2 Údaje o kanadských podielových fondoch

Tabuľka 17 Aktíva pod správou (miliardy CAD)

	PASÍVNE	AKTÍVNE
2013	25	624
2014	27	743
2015	28	863
2016	29	930
2017	32	1019
2018	30	971
2019	38	1120
2020	42	1307
2021	52	1547
2022	46	1345

Zdroj: Vlastné spracovanie

Tabuľka 18 Podiel na trhu

	PASÍVNE	AKTÍVNE
2013	4%	96%
2014	4%	96%
2015	3%	97%
2016	3%	97%

2017	3%	97%
2018	3%	97%
2019	3%	97%
2020	3%	97%
2021	3%	97%
2022	3%	97%

Zdroj: Vlastné spracovanie

Tabuľka 19 Tok financií (miliardy CAD)

	PASÍVNE	AKTÍVNE
2013	- 1.2	- 3.3
2014	- 1.4	26.1
2015	- 0.6	13.7
2016	- 0.4	- 4.9
2017	- 0.5	15.2
2018	- 1.0	- 22.5
2019	- 0.3	- 3.0
2020	0.8	- 2.8
2021	2.4	56.6
2022	0.6	- 24.3
2013-2022	- 1.6	50.9

Zdroj: Vlastné spracovanie

5.1.3 Údaje o amerických ETF

Tabuľka 20 Aktíva pod správou (miliardy USD)

	PASÍVNE	AKTÍVNE
2013	1.5	0.3
2014	1.7	0.3
2015	1.9	0.3
2016	2.2	0.3
2017	3.0	0.4
2018	3.0	0.4
2019	3.9	0.5
2020	4.8	0.7
2021	6.2	1.0
2022	5.6	0.9

Zdroj: Vlastné spracovanie

Tabuľka 21 Podiel na trhu

	PASÍVNE	AKTÍVNE
2013	87%	13%
2014	86%	14%
2015	87%	13%
2016	88%	12%
2017	88%	12%

2018	88%	12%
2019	89%	11%
2020	87%	13%
2021	86%	14%
2022	86%	14%

Zdroj: Vlastné spracovanie

Tabuľka 22 Tok financií (miliardy USD)

	PASÍVNE	AKTÍVNE
2013	144	45
2014	213	32
2015	219	24
2016	251	18
2017	419	46
2018	279	42
2019	319	13
2020	392	114
2021	748	164
2022	491	103
2013-2022	3474	587

Zdroj: Vlastné spracovanie

5.1.4 Údaje amerického podielového fondu

Tabuľka 23 Aktíva pod správou (bilióny USD)

	PASÍVNE	AKTÍVNE
2013	1.6	9.5
2014	1.9	10.0
2015	2.1	9.6
2016	2.5	9.9
2017	3.2	11.4
2018	3.2	10.3
2019	4.1	12.2
2020	4.6	13.6
2021	5.6	15.2
2022	4.6	11.7

Zdroj: Vlastné spracovanie

Tabuľka 24 Podiel na trhu

	PASÍVNE	AKTÍVNE
2013	12%	88%
2014	13%	87%
2015	14%	86%
2016	15%	85%
2017	17%	83%

2018	18%	82%
2019	20%	80%
2020	22%	78%
2021	24%	76%
2022	26%	74%

Zdroj: Vlastné spracovanie

Tabuľka 25 Tok financií (miliardy USD)

	PASÍVNE	AKTÍVNE
2013	112	156
2014	152	81
2015	168	-209
2016	203	-314
2017	243	-19
2018	174	-337
2019	157	-98
2020	-46	-238
2021	145	167
2022	54	-1014
2013-2022	1363	-1824

Zdroj: Vlastné spracovanie

Záver

V závere tejto bakalárskej práce sme dosiahli dôležité poznatky a vyvodenia v súvislosti s finančnými trhmi a investičnými fondmi. Naša podrobná analýza finančných trhov v teoretickej časti nám umožnila identifikovať rôzne typy trhov a ich charakteristiky. Porovnanie pasívnych a aktívnych fondov nám zasa umožnilo lepšie pochopiť ich výhody a obmedzenia.

Praktická časť našej práce sa zameriavala na detailnú analýzu kanadského trhu retailových fondov. Vďaka tomu sme získali konkrétne údaje o investíciách, trhovom podiele a toku finančných prostriedkov v tomto sektore. Okrem toho sme analyzovali rôzne typy pasívnych fondov dostupných na kanadskom trhu a hodnotili sme ich náklady na správu. Tieto výsledky nám poskytli presný obraz o kanadskom trhu a jeho špecifikách.

Na základe našich analýz sme v diskusii vyvodili závery a odporúčania. Veríme, že tieto závery budú mať prínos pre investičných profesionálov, akademickú obec a všetkých záujemcov o finančné trhy a investičné fondy. Očakávame, že výsledky nášho výskumu budú mať praktické využitie a prispedia k lepšiemu porozumeniu a rozhodovaniu v oblasti investovania.

Chceli by sme zdôrazniť, že táto bakalárska práca predstavovala náročný a fascinujúci výskumný projekt. Veríme, že náš prístup k analýze finančných trhov a investičných fondov môže slúžiť ako základ pre ďalší výskum a štúdie v tejto oblasti. Sme presvedčení, že naša práca prispieva k rozvoju poznatkov v oblasti financií a investovania a poskytuje užitočné informácie pre všetkých zainteresovaných.

Bibliografické zdroje

1. ACTON, Gemma. Active vs. Passive: How the Tide May Have Turned for Fund Managers. CNBC, [online]. 30. januára 2017, 4:21 EST. Dostupné z: <https://www.cnbc.com/2017/01/30/active-vs-passive-how-the-tide-may-have-turned-for-fund-managers.html?&qsearchterm=Active%20vs%20passive%20mutual%20funds>.
2. ALIBER, Robert Z. a Charles Poor KINDLEBERGER. Manias, panics, and crashes: a history of financial crises. Seventh edition. Basingstoke: Palgrave Macmillan, 2015. ISBN 1137525754.
3. BENZ, Christine. Active vs. Passive Investing. Morningstar, [online]. 2017, [citované 23. septembra 2018]. Dostupné z: <https://www.morningstar.com/articles/840595/active-vs-passive-investing>.
4. COLEMAN, Murray. Despite Brief Reprieve in 2018, SPIVA Report Reveals Active Funds Fail to Dent Indexing Lead. IFA.com, [online]. Aktualizované: pondelok 20. marca 2023. Pôvodne zverejnené: streda 20. marca 2017. Dostupné z: https://www.ifa.com/articles/despite_brief_reprieve_2018_spiva_report_reveals_active_funds_fail_dent_indexing_lead_-_works?fbclid=IwAR0Er7iBU1R8L-EJ8JOIoaTd4ZhWm1uqrw2B9VaJy-87s0cfoun32dLJb2E.
5. DE AENLLE, Conrad. The Active vs. Passive Investing Debate. The New York Times, [online]. 12. mája 2007. Dostupné z: <https://www.nytimes.com/2007/05/12/business/12values.html>.
6. GLADIŠ, Daniel. Akciové investice. Grada, 2021. ISBN 9788027131228.
7. CHOVANCOVÁ, B. 2006. Finančný trh. Nástroje, transakcie, inštitúcie. Bratislava : Iura Edition, 2006. ISBN 80-8078-089-7.
8. HORNER, Raghee a Ondřej HARTMAN. Forex tradingem k maximálným ziskům: tajemství, které se na Wall Street rozhodně nemají dozvědět. Brno: Computer Press, 2011. ISBN 8025129217.
9. HOWELLS, P. – BAIN, K. 2007. Financial Markets and Institutions. Harlow : Prentice Hall, 2007. ISBN 978-0-273-70919-0.

10. JÍLEK, Josef. Akciové trhy a investování. Praha: Grada, 2009. Finanční trhy a instituce. ISBN 9788024729633
11. JÍLEK, Josef. Finanční trhy a investování. Praha: Grada, 2009. Finanční trhy a instituce. ISBN 9788024716534.
12. JÍLEK, Josef. Finanční a komoditní deriváty v praxi. 2., upr. vyd. Praha: Grada, 2010. Finanční trhy a instituce. ISBN 9788024736969.
13. KOHOUT, Pavel. Investiční strategie pro třetí tisíciletí. 7., aktualiz. a přeprac. vyd. Praha: Grada, 2013. Finance (Grada). ISBN 9788024750644.
14. KOTLEBOVÁ, Jana. Medzinárodné finančné centrá. Bratislava: Iura Edition, 2004. Ekonómia. ISBN 8089047831.
15. KNÁPKOVÁ, Adriana, Drahomíra PAVELKOVÁ, Daniel REMEŠ a Karel ŠTEKER. Finanční analýza: komplexní průvodce s příklady. 3., kompletně aktualizované vydání. Praha: Grada Publishing, 2017. Prosperita firmy. ISBN 9788027105632.
16. LÁNSKÝ, Jan. Kryptoměny. V Praze: C.H. Beck, 2018. ISBN 9788074007224.
17. NAPOLETANO, E., SCHMIDT, John. Passive Investing vs. Active Investing. Forbes Advisor, [online]. Aktualizované 25. júla 2022, 13:34. Dostupné z: https://www.forbes.com/advisor/investing/passive-investing-vs-active-investing/?fbclid=IwAR0wWqPMF-I6i_dl_09oonemkedVHUFHJH0wVoj0EWao7IoJrnoZsIchxMU.
18. PEŠKOVÁ, Radka a Irena JINDŘICHOVSKÁ. Finanční analýza. [Praha]: Vysoká škola ekonomie a managementu, 2011. ISBN 9788086730806.
19. POTTER, Sam. Active vs. Passive Investing: How Choosing Got So Hard. Bloomberg, [online]. 8. marca 2023, 15:12 SEČ. Dostupné z: <https://www.bloomberg.com/news/articles/2023-03-08/active-vs-passive-investing-how-choosing-got-so-hard>.
20. REJNUŠ, Oldřich. Finanční trhy: učebnice s programem na generování cvičných testů. Praha: Grada Publishing, 2016. ISBN 978-80-247-5871-8.
21. SYROVÝ, Petr. Investování pro začátečníky. 4., zcela přepracované a rozšířené vydání. Praha: Grada Publishing, 2022. Investice. ISBN 9788027134588.

22. TAMPLIN, True. Active vs. Passive Investment Management. Finance Strategists, [online]. Aktualizované 7. mája 2023. Dostupné z: https://www.financestrategists.com/wealth-management/investment-management/active-vs-passive-investment-management/?fbclid=IwAR2SnKBQdK0v2d_dtE-p59UJ_oyB2IEVYgVPh7MlVRL1-lneCX0MrmW66EY.
23. S&P GLOBAL. Daily Update, May 18, 2023. S&P Global, [online]. 18. mája 2023. Dostupné z: https://www.spglobal.com/en/research-insights/articles/daily-update-may-18-2023?fbclid=IwAR2OB95kFnFh5U_QHhx-NlMIYRcgjy6SOtqONT4Kl-4nsLBCMaOTyuUfvYw.
24. THUNE, Kent. What Is Risk Tolerance? The Balance Money, [online]. 2022, [citované 9. júna 2022]. Autor: Kent Thune. Recenzoval: Chip Stapleton. Overené: Emily Ernsberger. Dostupné z: <https://www.thebalancemoney.com/what-is-risk-tolerance-2466649>.
25. VESELÁ, Jitka a Martin OLIVA. Technická analýza na akciových, menových a komoditních trzích. Praha: Ekopress, 2015. ISBN 9788087865224.
26. VESELÁ, Jitka a Martin OLIVA. Technická analýza na akciových, menových a komoditních trzích. Praha: Ekopress, 2015. ISBN 9788087865224.